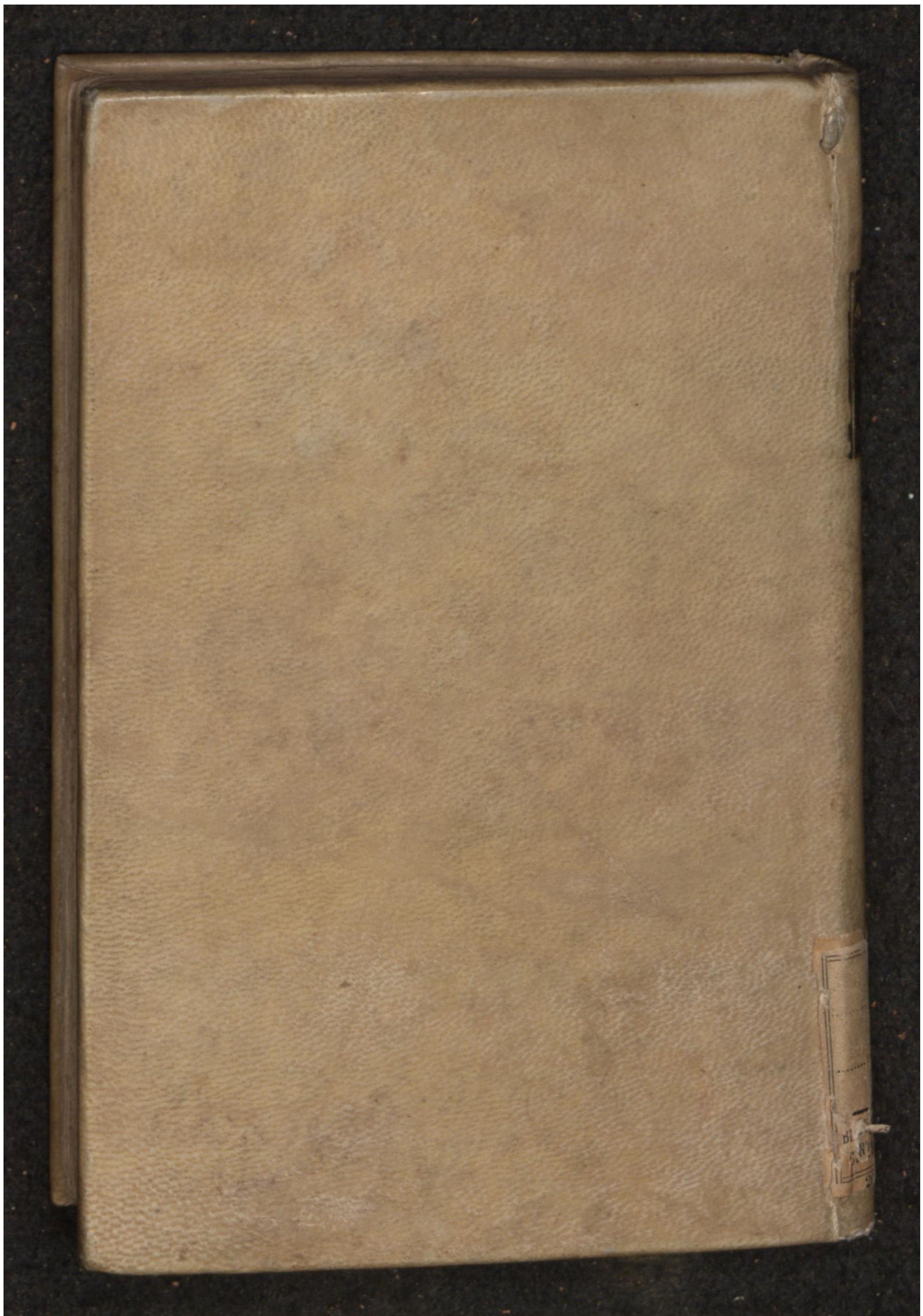
7 B

ALBER
TI
SEGRE
P 7 5

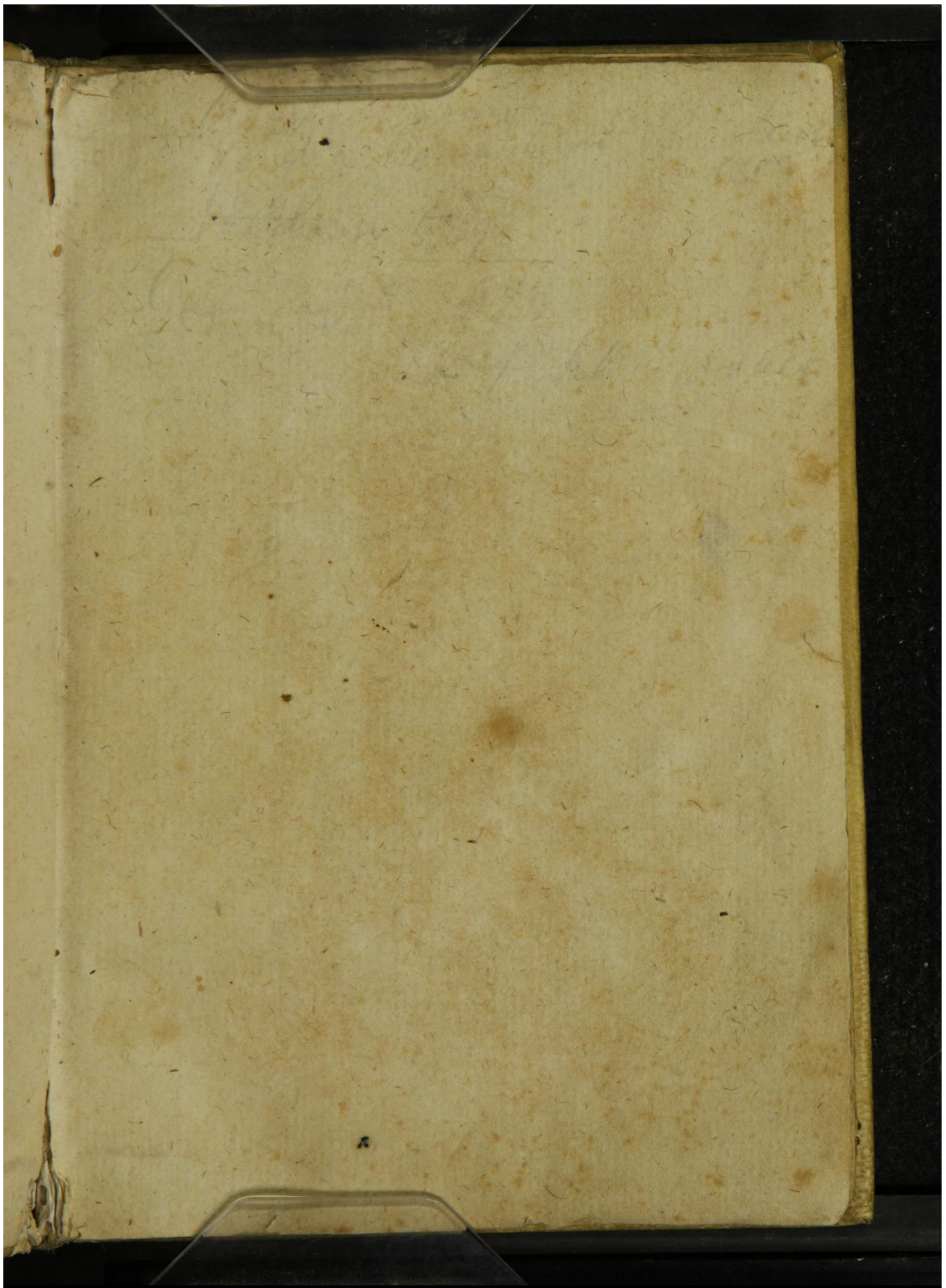

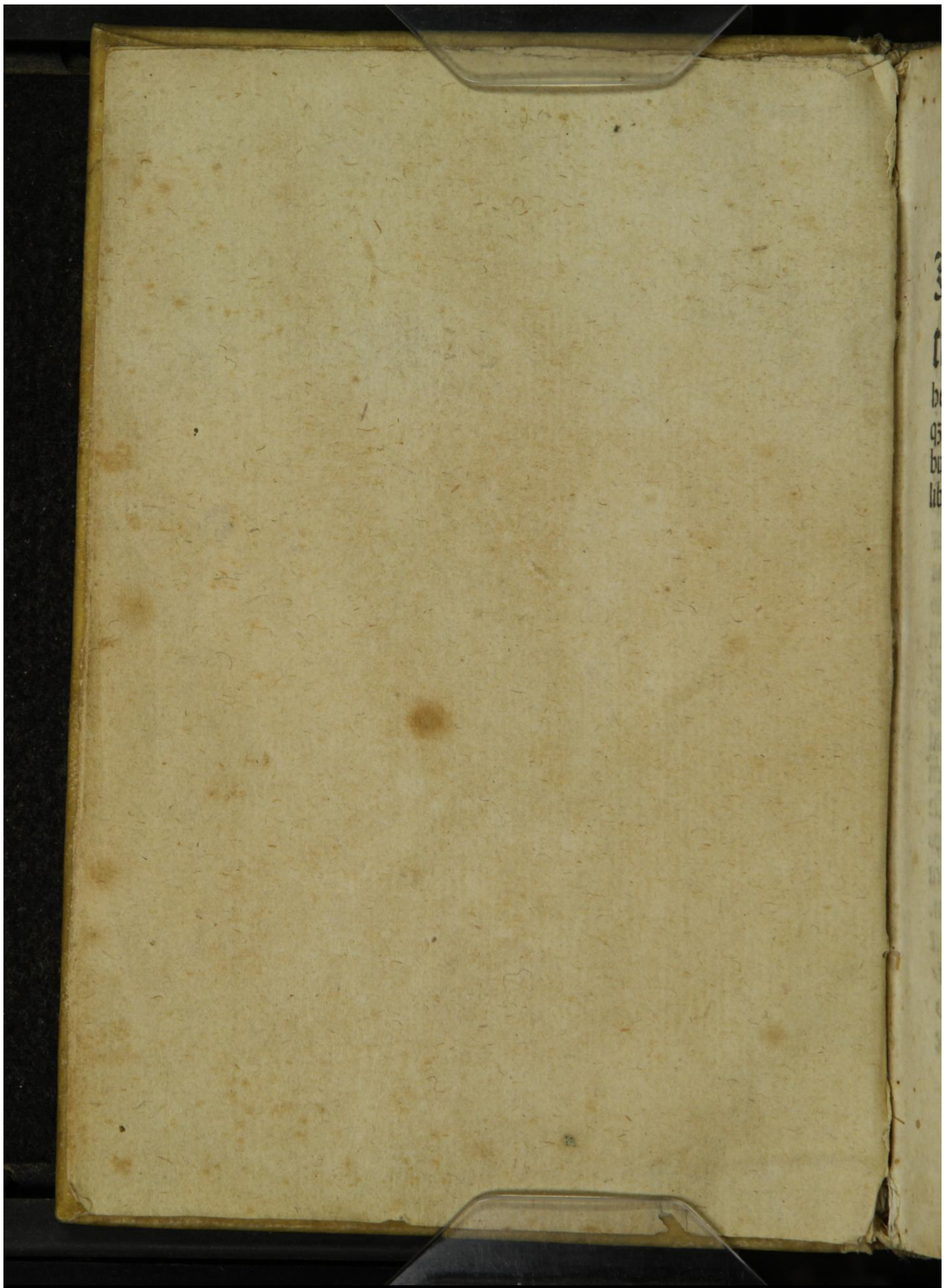

T / 59

Liber secretorum Alberti magni de virtutibus herbarum: ⁊ animalium quorundã. Eiusdemq; liber de mirabilibus mundi: ⁊ etiam de quibusdam effectibus causatis a quibusdam animalibus ⁊c.

¶ Liber aggregationis seu liber secretorũ Alberti magni de virtutibus herbarum lapidum: ⁊ animalium quorundam. Liber primus de virtutibus quorundam herbarum.

Sicut vult philosophus ĩ plrib⁹ locis. Oĩs scia ḋ genere bonorũ est. Ueruntamẽ enĩm operatio aliquando bona, aliquando mala: prout scientia mutaᵵ ad bonum: ⁊ ad maluꝫ finem ad quem operatur. Ex quo concluduntur duo. Quorum vnũ ⁊ primum est: ꝙ scientia magicalis non est mala. Namqꝫ per eius cognitionem põt euitari maluꝫ ⁊ prosequi bonum. Concluditur etiaꝫ ẜm ꝙ ex quo effectus laudatur ꝓpt̃ finem: Atqꝫ vituperatur etiam finis scientie aliquando malus: puta quando non ordinatur ad bonum vel ad virtutẽ. Ex hoc sequitur ꝙ scientia vel operatio aliquando bona vel mala. Oꝛ igitur magicalis seu cognitio bona est: vt ꝑ suppositum est ⁊ mala aliquantulum existit in speculatione rationũ, ⁊ in speculatione naturalium. secundum ꝙ ab antiquis auctoribus examinant ⁊ percepi: immo ⁊ egomet Albertus vt in pluribus veritatem inueni: ⁊ veritatem suppono quo ad aliquo ex Chyrãdis libro: ⁊ libro Alchorat

Prio narrabo de quibusdã herbis. Post de q̄busdam lapidibus. Tertio. de quibusdã animalibus ꝛ de virtutibus eorundem.

Elitropia.	Lilium.
Urtica.	Uiscus quercinus.
Uirga pastoris.	Centaurea.
Celidonia. calaminta	Saluia.
Prouinca. Nepta.	Uerbena.
Lingua canis.	Melisophylos.
Iusquiamus.	Rosa. Serpentina.

¶ Prima herba apud chaldeos vocat̄ Ireos. Apud grecos Matuchiol: apō latinos Elitropia. Cuius interpretatio dicitur ab elyos quod est sol: ꝛ tropos cõuersio: q2 cõuersa est ad solem. Huius aũt virtus mirabilis est: q2 si ista colligat̄ sole existẽte in Leone in augusto: ꝛ inuoluatur ĩ lauri folio ꝛ sit addatur dens lupi ꝛ ferat̄: nullus contra ferentem poterit habere vocẽ loquẽdi nisi verba pacifica. Et si ei aliquid furet̄: ꝛ in nocte sub capite suo ponat: videbit furem: ꝛ oẽs eius cõditiões. Et iterũ si predicta ponatur in aliquo tẽplo vbi sint mulieres: quaꝝ cõnubium parte sui frãgatur nũq̄ poterũt exire de tẽplo nisi deponatur. Et hoc vltimũ ꝓbatum est ꝛ verissimum.

¶ Secunda herba vocatur a chaldeis Royb: A grecis olierib9: a latinis vl̄ gallicis vrtica nuncupat̄. Hãc herbã tenẽs in manu cũ millefolio:

securus ē ab omni metu ⁊ ab omni fantasmate. Et si id ponatꝛ cuꝫ succo semperuiue ⁊ vngantur manus ⁊ residuum ponatur in aqua ⁊ aquam intret vbi sunt pisces: ad manꝰ eius cōgregabunt. ⁊ etiam ad piscellum: Et si extrahatur statiꝫ resiliunt ad loca propria vbi erant prius.

¶ Tertia herba a chaldeis Lorūborot dicitur. a grecis Allomot. A latinis virga pastoris. Herbam hāc accipe ⁊ cū succo mandragore distēpera ⁊ da cani vel alteri aiali ⁊ impregnabitur in suo genere ⁊ habebit fetū in suo genere. De quo fetu. si accipiatur dens maxillaris ⁊ intigatꝛ in cibo vel potu: oēs qui inde potabūt mox incipiēt bellum: ⁊ cum volueris delere: da ei succū amātile .i. valerie: ⁊ fiet statim pax inter eos sicut prius.

¶ Quarta herba a chaldeis Aglaris dicitur. qꝛ nascitur tempore quo aquile faciunt nidos suos a grecis dicitꝛ Ualis: a latinis celidonia. Ista herba tpe quo hyrūdines faciunt nidos nascitur quo etiā aquile. Hanc herbā si quis cū corde talpe habuerit: deuicet oēs hostes omnes causas. ⁊ oēs lites remouebit. Et si predicta ponatur sup caput infirmi: si debet mori statim cantabit alta voce. Si non lachrymabit.

¶ Quinta herba a chaldeis Iterisi dicitꝛ: a grecis Uorax: a latinis Prouentalis vel prouinca. Illa eniꝫ puluerizata cū vermibus terre circun-

uolutis ⁊ cum semperuiua amorez inducit inter virum ⁊ vxorem: si vtatur illo in cibarijs. Et si cõpositio istoꝝ cuz aliq̃ntulo sulphuris: ponat in stagno vbi sunt pisces: oẽs moriẽtur. Et si ad os bubali ponatur statiz crepabit ꝑ mediũ. ⁊ hoc experimẽtuz est a modernis. Si iterũ dicta ↄfectio ponatur in igne statiz ↄuertet in liuidũ colorez.

¶ Sexta herba a chaldeis vocat Bieith. a grecis Retus: a latinis Nepta. Hãc herbaz accipe ⁊ misce cũ lapide inuento in nido vppupe auis: ⁊ frices vẽtrez alicuius aĩalis ⁊ ipregnabit ⁊ habebit fetũ in suo genere nigerrimuz. Et si eis ponatur ad nares statiz ad terra cadent velut mortua post modicuz vo spacij curabuntur. Et si predictum ↄpositũz in vase apuz ponat nunq̃ fugient sed ibi cõgregabuntur apes. Et si apes submergantur: ⁊ quasi moriantur: ⁊ in confectiõe p̃dicta ponãtur post modicũ temporis vt ꝑ spaciũ vnius hore recuperabunt vitã. Nam ⁊ illud proportionatur q̃litati deperdite. Et signũ ad hoc est ꝙ si musce submerse in cinerib⁹ tepidis ponãtur post modicum spacium vitam recuperabunt.

¶ Septima herba a chaldeis Algeil: a grecis Oroz: a latinis lingua canis nuncupat. Herbaz hanc cum corde ranicule: ⁊ ei⁹ matrice pone vbi vis ⁊ post modicuz temporis ↄgregabuntur oẽs canes ville. Et si predictuz sub police pedis ha-

bueris oēs canes obmutescent nec poterūt latrare. Et si predictuz in collo alicuius canis posueris ita ꝙ non possit ore attingere semꝑ vertetur in circuitu ad modicuz volubilis rote donec cadet in terram velut mortuus. Et hoc est expertum nostro tempore.

¶ Octaua herba a chaldeis Masela: a grecis Uentosin: a latinis vel gallicis Jusquiamus dr̄. Hanc herbā accipe ⁊ misce cuz realgar ⁊ hermodatilis: ⁊ pōe in cibo canis rabidi: ⁊ statiz peribit Et si succū eius cum supradictis posueris in cipho argēteo minutissime frangetur. Et si supradictū cū sanguine leporis iuuenis cōmiscueris: ⁊ in pelle leporis conserues: oēs lepores congregabuntur ibidem donec remotuz fuerit.

¶ Nona herba a chaldeis Augo: a grecis Amala: a latinis Liliū. Si hāc herbā sole existente in Leonis signo collegeris. ⁊ cum lauri succo cōmiscueris: Deinde sub fimo tꝑe aliquo succū illuz posueris fiēt vermes. De quibus si fiat puluis ⁊ ponatur circa collum alicuius vel in vestimētis suis nunꝙ dormiet vel dormire poterit quousqz depositum fuerit. Et si predictum sub fimo posueris ⁊ de vermibus inde nascentibus aliquē vnxeris. statim inducetur ad febrez. Et si predictum ponatur in vase aliquo vbi sit lac vacce: ⁊ coopiat̄ de pelle alicuiꝰ vacce vniꝰ coloris oēs vacce

amittēt lac suum. Et hoc maxime expertum est tempore nostro a quibusdam sortilatoribus.

¶ Decima herba a chaldeis dī Luperax: a grecis Esifena: a latinis Viscus querci. ꝛ crescit ī arboribus trāsforato arbore. Hec herba cū quadā alia herba que dicitur Martegon. i. silphiuꝫ vt scribitur in lingua theothonica oēs feras aperit Et si predictuꝫ ꝯpositꝰꝫ in ore alicuius ponatur ꝛ cogitetur de aliquo si debet accidere corde infigitur. si autē non corde resilit. Sed si predictum ad arboreꝫ suspendatur cuꝫ ala hyrūdinis. Ibi congregabuntur aues bene per quinqꝫ miliaria Et hoc vltimum tempore meo est expertum.

¶ Undecima herba a chaldeis Isiphilon dicit a grecis Orlegon: a latinis Centaurea vocatur Hanc autē herbā dicūt magi habere mirabileꝫ virtuteꝫ. Si eniꝫ adiungat cū sanguine yppupe femelle: ꝛ ponatur cum oleo in lucerna: oēs circūdantes credent se esse magos. ita ꝙ vnus altero credet ꝙ suuꝫ caput sit in celo: et pedes in terra. Et si predictuꝫ ponat in igne stellis lucētibus videbitur ꝙ stelle currāt adinuiceꝫ ꝛ debellēt. Et si iterū predictuꝫ cathaplasma ponat ad nares alicuius pre timore quē habebit fugiet vehementer. Et hoc expertuꝫ est.

¶ Duodecima herba a chaldeis colorio vel coloricon. a grecis Clamior: a latinis saluia cōiter

est nuncupata. hec autē herba putrefacta sub fi=
mo in vase vitreo procreat quandaz vīmē vel auē
habentem caudā in modum merule de cuius sā
guine si tangatur aliquis in pectore: amittet sen=
sum per quindenam ⁊ plus. Et si predictus ser=
pens comburatur ⁊ ponatur cinis in igne statim
fiet ysiris tonitrui horribilis. Et si predictus pul
uis ponaẗ in lampade ⁊ accendaẗ videbitur ꝙ to
ta domus serpentibus repleatur. Et hoc est ex=
pertum a modernis.

¶ Tertiadecima herba a chaldeis Olphauas
a grecis Hylioron: a latinis Uerbena dr̄. Hec
autem herba vt referunt magi collecta sole existē
te in signo arietis ⁊ cōiecta cuz grano peonie vni
us āni caducos a malo morbo curat. Et si ponaẗ
in terra pingui post octo septimanas generabunẗ
vīmes qui si aliquē tetigerit: statim morietur: ⁊ si
predictum ponaẗ in columbario: oēs colūbe con=
gregabunẗ ibi ⁊ si puluis illorum in sole ponatur
videbitur ꝙ sol sit liuidus. Si autem puluis po
naẗ ī loco vbi hoīes hitāt vl' iacēt īter duos amā
tes: statim fit lis vel malicia inter eos.

¶ Quartadecima herba a chaldeis Celayos
diciẗ a grecis Carafini a latinis Melisophilos
de qua Macer facit mentionem. Hec autē her
ba collecta viridis: ⁊ cōiecta cū succo cipressi vni
us anni posita in pulmento facit pulmētum vide

ri plenũ vermibus. Et deferrentē facit esse beni gnũ ⁊ gratiosum ⁊ aduersarios deuincere. Et si p̄dicta herba ligetᷓ collo bouis: sequetur te q̊cũ q3 ieris. Et si predicto succo corrigiã miscueris: ⁊ de tertia parte sudoris hominis rufi: ⁊ de sub= asellis statim cingēs crepabit per medium.

¶ Quintadecima herba a chaldeis Eglerisa: a grecis ysaphinus a Latinis Rosa dicitur. Et est herba cuius flos ē notissimus. Accipe granũ eius ⁊ granũ sinapis ⁊ pedem mustele. hec suspē de i arbore et ð cetero nõ fructificabit. Et si p̄di ctum ponatur circha rethe cõgregabuntur ibi pi sces. Et si magaris mortuũ fuerit ⁊ in cõmixtio= ne predicta ponatur per dimidium diem: licet ta men nõ aq̃tur recuperabit vitam. Et si puluis predict⁹ ponatur in lampade postea accendatur omnes videbuntur nigri admodũ sathane. Et si puluis predict⁹ admisceatur cũ oleo oliue ⁊ cum sulphure viuo: ⁊ de hoc vngatur domus sole lu cente ipsa tota videbitur in flãmata.

¶ Sextadecima herba a chaldeis Cartulin: a grecis Quinq3folium. a latinis Serpentina vo= catur. Hec herba apð nos satis ē nota. Hec aũt herba cũ folio trifolij in humata generat serpen tes rubeos ⁊ virides: ð quibus si fiat puluis: ⁊ po natᷓ i lampade ardēte videbitᷓ ibi copia ſpētũ. Et si sub capite alicui⁹ põatᷓ ð ceto nõ sõniabitᷓ sibi.

¶ Modus autē opandi omnium predictorum est vt effectus bonus fiat in planeta bono ꝛ malus in malo.i.in horis ꝛ diebus eorum.

V Irtutes herbaꝝ vij.ſm Alexandrū īpatorē. Et has qdē virtutes habuerūt ipſe ab īfluentia planetarū. Contingit āt vnā quāqꝫ pcipeꝛ ꝟtutē ſuā a ſuperioribus nālibus. ¶ Prima āt herba Saturni q̄ Affodilius dicitur. Succus eius valet ad dolorez renū ꝛ tybiaruꝫ. Et datur patientibus dolorez veſice: radix eius cocta parum. Et demonaci vel melancolici ipſam deferunt in lintheo mundo ꝛ liberātur nec demonez in domo patitur eſſe. Et ſi ibidez fuerint producentes dentes pueri ꝛ eā ferēt ſine dolore eos ꝑducāt. Et eſt bonuꝫ vt hō deferat ſecuꝫ ī nocte radicez qꝛ nō timebit neqꝫ ledeꝛ ab alijs. ¶ Herba ſcd̄a ſolis dꝛ Poligonia vel Corrigiola. Hec ei herba nomen ſuſcepit a ſole. Nā eſt multū generās: ſic ei et hec herba ē multos faciens modos. Hanc quidē herbā: alij appellauerūt Alchone q̄ eſt dom⁹ ſolis. Hec.n. herbā ſanat paſſiōes cordis ꝛ ſtomachi. Qui attingit hāc herbā habet virtutē a ſigno ſuo ꝛ planeta. Siqs autē ſuccuꝫ bibit facit eū multuꝫ coire. Et ſiquis deferat radicē eius curat paſſiones oculoruꝫ. Et ſi anteq̄ȝ aliquā habuerit paſſiōeȝ portauerit ſecum nō ſupueniet ei paſſio oculoꝝ.

Juuat ẽt freneticos si eã secũ ꝯferũt i locis.i.i pectore. Juuat ẽt piplomõicos ꝛ fac̃ eis bonũ anhelitũ: ꝛfacit etiã ad fluxuz sanguinis melãcolici.

¶ Herba tertia lune Chynostates dr̃. Succus eius purgat exacerbationes stomachi:thoracis ꝛ castoreũ.qꝛ ostendit se esse herbã lune. Flos aũt huius herbe purgat splenes magnos ꝛ curat ipsos:quia ista crescit ꝛ decrescit sicut luna. Ualet ad obtalmiaz ꝛ facit acutũ visuz:ꝛ valet ꝯtra sanguinez oculoꝝ. Si radicez eius tritã ponis super oculuz mirabiliter visuz clarificat:qꝛ lumen oculoruz ꝯpinq̃tuz misticũ substãtie lune. Etiã ꝯfert maluz stomachũ hñtibus q nõ pñt cibuz digerẽ bibẽdo succũ eiꝰ. Ampliꝰ vz hñtibꝰ scrophulas.

¶ Herba quarta martis Arnoglossa dr̃. Radix huiꝰ herbe valz ꝯtra dolorẽ capitis mirifice:qm̃ opinatur esse domus martis Aries q ẽ caput totius mũdi:valet etiã ꝯ malas ꝯsuetudines testiculoruz ꝛ vlcera putrida ꝛ sordida:qꝛ domus est Scorpio:qꝛ pars eius retinet sperma.i.semẽ qꝺ venit ꝯtra testiculos. Ualet etiã succus eius dissintericis ꝛ emoptoicis ꝛ advitia emorroidarum ꝛ stomaticis.duz quis eum biberit.

Herba quinta mercurij dr̃ Pentaphilon. a qbusdaz Pẽtadactilus.ab alijs sepe decliuã.a q busdaz Calipentalo. Radix huius herbe sanat plagas ꝛ duriciez trita ꝛ emplastrata. Amplius

scrophulas dissoluit velociter si succus eius bibat cum aqua. Sanat etiã farigos ⁊ passiones pectoris seu dolores si succus eius bibatur. Soluit ēt dentiũ dolores. ⁊ si succus ei⁹ ore teneat omnes oris curat passiones. Et si quis secũ deferat op⁹ dat ⁊ auxiliũ. Amplius si quis vult a rege vel pn cipe petere aliquid copiaꝫ dat eloquentie. i. secuꝫ eam habeat ⁊ obtinebit quid voluerit: vꝫ etiaꝫ i lithiasi ⁊ disuria succus eius bibitus.

¶ Herba sexta Jouis dr̄ Acharonia a quibusdam Jusquiamus. Radix eius posita super bubones eos dispergit: ⁊ obseruat locum a flegmone. Si quis eã portauerit anteꝗ̄ ei passio superueniat nunquã bubonē habebit. Confert etiam radix eius podagre dum ponitur trita super locũ patientis. Et h̄ qdē opatur virtute signorum habentium pedes vel habentium aspectum sup pedes. Et succus ei⁹ si bibatur cũ mellicrato cōfert doloribus epatis ⁊ omnibus eius passionib⁹ quoniam Jupiter tenet epar. Similiter confert volentibus multuꝫ coire. Et ē vtilis vt eã deferant secum volentes diligi à mulieribus. Facit enim deferentes letos ⁊ delectabiles.

¶ Septia herba veneris dr̄ Pistereon: a qbusdã Hyerobotã. i. herba colũbaria ⁊ vbena. Radix hui⁹ herbe posita sup collũ sanat scrophulas ⁊ parocidas ⁊ bubones colli ⁊ staphilion. i. vrine

distillationē: ⁊ ysmon. si ponaꝰ emplastrum: ⁊ ē cōparatū passionibus istius loci. Sanat etiaʒ fū-gas. i. scissuras ⁊ cōdilomata. i. duricies que na-scuntur in ano ⁊ emorroidas. Si succus eius cū melle in aqua cocta bibaꝰ. subtiliat ea que sunt in pulmone. Et facit bonuʒ anhelitū: nā detinet pulmonē. Valet etiā multuʒ in affrondisia. i. coi tu qꝛ succ⁹ eius auget multū sperma. cū quis vult coire addit ad desiderium eius. Et maior virtus ipsius herbe est: qꝛ si qs eā portauerit est multuʒ potēs i coitu. Verūtamē nō teneat aliquid aliud nisi istā herbā tm̄. Si qs ponat eā in domo vł vi nea vł i terris abūdāter habebit redditus. Am-plius radix ipsius valet oibus illis q volūt plan-tare vineas vel arbores. Et infantes portantes ipsam erunt bene disciplinati ⁊ amantes doctri-nam: ⁊ erunt leti ⁊ gaudiosi. Cōfert etiam posita in purgationibus et repellit demones omnes.

¶ Predictas tñ herbas a vigesimo tertio die lune vsqʒ ad trigesimū incipiēdo collectiōʒ ipaʒ leuate a mercurio p totā horā dierū ⁊ euellendo fac mētionē passionis: vt rei scʒ nomina passionē vel rē propꝰ quā ipsaʒ colligis: ⁊ ipsaʒ accipe her bam. Loca tamen ipsam super frumētum vel or deū: ⁊ ea vtere ad opus tuum postea.

¶ Explicit liber primus.

Secundus liber Alberti magni: ⁊ est de vir-

tutibus lapidum quorumdam.

Um iam dictū sit de virtutibus herbarum quarundā ⁊ de mō agendi. Nūc in presenti capitulo dicenduȝ est de lapidibus quibusdā ⁊ eorum effectibus. Et qualiter possunt accipi mirabiliuȝ opera.

Magnes.	Corallus.	Lypercol.
Obtalmius.	Cristallus.	Urices.
Onix.	Crisolitus.	Lazuli.
Feripēdam⁹.	Elitropia.	Smaragdus.
Silonyces.	Epistrites.	Iris.
Topacion.	Calcedonius	Balasia.
Medo.	Celidonius	Baleriates.
Mephytes.	Bagates.	Draconites
Abaston.	Bena.	Echites.
Adamas.	Istmos.	Terpistretes.
Agathes.	Cabices	Jacinctus.
Alectorius.	Crisolitus.	Orires.
Esmundus.	Beratiden	Saphirus.
Amatistus.	Nicomai.	Saunus.
Berillus.	Quiriti.	
Celonytes.	Radianus.	

I vis scire vtruȝ muleir tua sit casta: accipe lapideȝ q̄ Magnes vocat: est aūt ferruginei coloris: ⁊ inuenit i mari indico: ⁊ aliquādo in partib⁹ theotbonie in illa prouincia q̄ francia orientalis vocat. Suppone ergo lapideȝ

huic capiti mulieris: ꝛ si casta est ipsa maritũ am-
plexabitur: si autẽ non: statim cadet a lecto. Ad
hoc autez si lapis iste ponatur super carbones in
quattuor angulis domus. Dico tritus ꝛ super
carbones sparsus dormientes fugient edes ꝛ re-
linquẽt totũ: ꝛ tũc pñt fures recipe totũ qd volũt.
¶ Si vis fieri inuisibilis: accipe lapidez qui dicit
Obtalmius: ꝛ inuolue in folio lauri ꝛ dicit lapis
Obtalmicus cuius color nõ noiatur: naz multo-
ruz coloruz. Et est hic talis virtutis ꝙ visus cir-
cunstantiũ excecat vel abortat. Et ideo vocatur
pronius latronũ. Cõstantius autẽ pugno clauso
reddebatur per eum inuisibilis.
¶ Si vis incitare tristitias timores ꝛ fantasias
terribiles atqz lites. Accipe lapidem qui vocat
Onix: que est nigri coloris. ꝛ inuenitur meliꝰ ge
nus eius repletuz albis venis: ꝛ venit de india ĩ
arabiam. Et si collo vel digito suspendat excitat
statiz tristitias in homine ꝛ terrores: ꝛ etiam in
somno excitat fantasias terribiles ꝛ etiam lites.
Et hoc apud modernos est expertum.
¶ Si vis ꝯburẽ mãus alicuiꝰ sine igne adhuc: ꝛ
fugare artetică: Accipe lapidẽ q̃ vocat Feripẽda
nꝰ q ẽ flaui coloris: qui si suspendat collo alicuiꝰ
curat arteticã. Et itez si lapis iste fortiꝰ stringat
stati adurit manũ: ꝛ iõ leuit ꝛ suauit vl'r palpari.
¶ Si vis accendere animũ alicuius ad gaudia:

ꝛ eius ingeniū acuere. Accipe lapidē qui Silo-
nites vocatᷓ. ꝛ nascitur in gremio testudinis indi-
co. ꝛ esse variuꝫ dī albo: rubeo: purpureoqꝫ colo
re. Alij dicūt hunc esse viridē: ꝛ in Persie par
tibus inueniri. Et dicunt etiā hunc crescentē lu
na crescente ꝛ econuerso. Et addunt philosophi
antiqui quod si gustetur ꝯfert presentiā quorūdā
futurorū. Si sub lingua ponatur precipue ꝑma
luna vna hora tm̄ habet virtutē. Ideo aūt luna
existente decima habet hāc virtutē in ꝑma ho-
ra vel decima. Modus aūt ordinis ꝙ cū est sub
lingua: si cogitetur de aliquo negocio vtrū debe
at fieri an nō: Si fieri debet cordi tenaciter infigi
tur: ita ꝙ auelli non pōt. Si aūt non cor ab ipso
resilijt. Fecerūt ēt phi ꝙ curat ptisicos ꝛ ōbiles.
¶ Si vis vt aqua buliens stātiꝫ exeat manu im-
missa. Accipe lapidē q̄ Topacion: vocatur a to-
pasis insula: vel qꝛ auri similitudinē protendit.
ꝛ sunt due species. Una est oīno similis auro: ꝛ
hec preciosior est. Alia species est crocea magis
tēsibilis coloris q̄ꝫ sit aurū. ꝛ hec est vilior. Expꝰ-
tū autem est in nostro tempore ꝙ si in aqua buli-
ente mittatur defluere facit ꝙ statiꝫ manu immissa
extrahitur. Et hoc fecit vnus de fratribus nr̄is
Parisius. Ualet etiā ꝯtra emothoicā ꝛ stima-
ticam vel lunaticam passionem.
¶ Si vis excoriare cutiꝫ manuū tuarū vel al-

terius. Accipe lapidem qui vocatur Medo: a medorum regione. Et sunt due species. niger et viridis: Dicitur ab antiquis philosophis et modernis: quod si lapis que niger est frangatur: et in aqua calida resolutum fuerit: et aliquis manus suas lauerit statim excoriabuntur. Et si quis ex ea biberit peribit vomendo statim omni cura remota et auxilio. Dicunt etiam philosophi quod valet contra podagram et oculorum cecitatem. Et quod oculos lesos et debiles fouet.

Si vis vt aliquis non sentiat dolorem nec crucietur. Accipe lapidē qui dicitur Mephytes: a ciuitate que dicitur Mephis. Et ē hic lapis talis virtutis vt dicit Aarō et hermes quod si teratur et aqua misceatur: et detur potari illi que deberet vri. vel aliquos cruciatus pati. tamen inducit ille potus insensibilitatē quod nō sentiat patiēs penā neque cruciatū.

Si vis ignem perpetuum inextinguibilem facere. Accipe lapidem qui Abastō dicitur. Et ē coloris ferri et quam plurimum in Arabia reperitur. Si enim lapis ille accendatur nunquam poterit extingui eo quod habet naturā lanuginis que pluma salamādris vocatur: cum modico humidi vnctuosi pinguis inseparabilis est ab ipso. Et id fouet ignē accēsū ideo.

Si vis deuincere hostes. Accipe lapidem qui nūcupatur Adamas et est coloris fulgentis durissimus: ita quod non potest frāgi nisi sanguinem hirci et

nascitur in Arabia vel Cipro. Et si sinistro late
ri alligetur: valet cõtra hostes ꝛ insaniaꝫ ꝛ indo-
mitas bestias ꝛ venenosas. ꝛ feros homines: ꝛ ꝯ
iurgias ꝛ rixas: ꝛ cõtra venena: ꝛ incursus fantas
matuꝫ: ꝛ quidam vocant eum. Dyamantem.

Si vis cuncta pericula euitare ꝛ vincere cun-
cta trena: ꝛ habere vires cordis. Accipe lapideꝫ
qui Agathes dr̄. Et est niger habens venas al-
bas. Est alius eiusdeꝫ speciei similis colori albo
Et nascitur tertiuꝫ genus in certa insula habenς
venas nigras. Et id facit vincere pericula. Et cõ
fert vires cordibus. Et facit homineꝫ potenteꝫ.
placenteꝫ: iocunduꝫ ꝛ iuuat cõtra aduersa.

Si vis ĩpetrare aliquid ab aliquo. Accipe la-
pideꝫ qui Alectorius dr̄. Et est lapis gallinacij
vel galli. Et est albꝰ nitens vt Cristallus. Et ex
trahitur de ventriculo galli vel gallinacij postꝙ̄
fuerit castratus vltra ãnuꝫ quartũ. Et vt qdã di
cunt post ãnuꝫ extrahitur ꝛ melior est qui extra-
hitur de gallo decrepito. Et ad quantitatẽ fabe
excitat ventreꝫ gratuꝫ reddit ꝛ constãteꝫ: ꝛ sub li
gua acceptum sitim extinguit. Et hoc vltimum
tempore nostro expertuꝫ est ꝛ subtiliter percepi.

¶ Si vis deuincere bestias ꝛ oĩa somnia inter-
pretare ꝛ de futuris ꝓphetizare: accipe lapidem
q̄ Esmundus dr̄ vel Asmadus: varij coloris est
omne venenuꝫ extinguit: ꝛ facit vincere aduersa

rios:ꝛ ꝓphetizationes dat:ꝛ interpretationes om
niū somniorū:ꝛ enigmata intelligere facit.
¶ Si vis habere bonum intellectū sensibus:ꝛ
non posse fieri ebrius: Accipe lapidē qui Ama
tistus dr̄:ꝛ est purpurei coloris:ꝛ melior nascitur
in India ꝛ valet contra ebrietatem. Et bonum
in scibilibus confert intellectum.
¶ Si vis deuincere hostes ꝛ fugere lites. Acci-
pe lapidē qui vocat̄ Berillus:ꝛ est pallidi colo
ris lucis transparentis vt limphe: Fer tecū ꝛ vin
ces omnes lites ꝛ hostes fugabis: reddetq́ ini-
micū mitem. In moribus efficacē reddit pote
statem: sicut dicit Aaron. etiā dat bonū intelle
ctum in scibilibus.
¶ Si vis diuinare d̄ futuris. Accipe lapidē q̄ voca
tur Celōytes:ꝛ ē purpurei varijq́ coloris:ꝛ inue-
nit̄ i corpe testudinis. Si q̄s āt hūc lapidem sub
lingua gestauerit diuīabit ꝛ predicet futura. Ue-
rūtamē non habet v̄tutem nisi lucens prima cū
fuerit accēsa:ꝛ crescens monoytes in vltia descē-
dēte. Sic vult aarō de v̄tutib⁹ lapidū ꝛ herbaꝝ.
Si vis pacificare tempestates ꝛ flumina pertran
sire. Accipe lapidē qui vocatur Corallus ꝛ est
rubeus aliusq́ albus. Et expertum est ꝙ statim
restringit sanguinem ꝛ portatis pellit stultitiā: ꝛ
perhibet sapientiā:ꝛ hoc a quibusdam tp̄e nr̄o
exptū ē:ꝛ valꝫ ꝯ tempestates:ꝛ pericula fluuiorū.

Si vis accendere ignez. Accipe Cristallum ꝛ pone sub iuxta circulum solis.i.cōtra solē: ꝛ appone iuxta aliquid ꝯbustibile: ꝛ statim lucēte sole calido eliciet ignē: ꝛ si cū melle potaꝛ lac dabit.

Si vis acqrere sapientiā ꝛ fugere stulticiam. Accipe lapidez qui vocatur Crisolitus: ꝛ est lucide viriditatis positus in auro pellit stultiam ꝛ sapientiam confert.

Si vis vt sol appareat sanguineus. Accipe lapidem qui Elitropia dicitur: ꝛ est viridis similis q̄si Smaragdo. ꝛ est respersus sanguineis guttis. Hanc elitropiam appellant nigromantici ꝓprio nomine Gemma babylonicum: ꝙ si vngaꝛ succo herbe eiusdem nois: ꝛ in vas plenū aqua mittaꝛ: facit videri solem sanguineū. sicut si videreꝛ eclypsis. Cuius causa est ꝙ totam aquā ebulire facit in nebulā que inspissando aerem impedit solem videri nisi quasi rubeū in spisso colore: post modicum recedit illa nebula rorando quasi per guttas pluuie. Oportet autez ad hoc vt hoc fiat ꝙ sit quoddaz carmē sacrū cuz quibusdā caracteribus. Et sicut accepti principes si diuinādo q̄dā ꝑdicant ꝓt ꝙ temploruz pontifices: isto lapide maxime vtebanꝛ in festis ydolorum. Etiaz gestatum hoc reddit hominez bone fame ꝛ incolumē ꝛ longe vite. Dicitꝛ aūt a pħis antiquis ꝙ vnctus herba sui nois vt prediximus polet virtute: ꝛ ve

nit pluries in ethiopia cipro ⁊ india.

Si vis refrigerare aquā bulientez q̄ stat sup ignez. Accipe lapidez qui epistretes dī qui in aq̄ opositus oculo solis radios solis igneos emittit: ⁊ dicit ab antiquis phīs ⁊ a modernis ꝙ si ponat in aqua buliēte statiz cessabit ebulitio: ⁊ post modicuz refrigescet: ⁊ est lapis rutilās ⁊ rubicūdus. Si vis effugere illusiones oēsqȝ fantasias: ⁊ oēs causas vincere. Accipe lapidē qui Calcedōiꝰ dr: ⁊ est pallidus fuscus ⁊ aliquātulū obscurus. Si hic perforat ⁊ cuz virtute lapidis qui Sinerip dī collo suspendat: valet contra omnes fantasticas illusiones. Et facit vincere omnes causas contra aduersarios: virtutesqȝ corporis cōseruat. ⁊ hoc vltimum expertum est moderno tempore.

Si vis esse gratus ⁊ placens. Accipe lapidez qui Celidonius dicitur. Et ex eo est niger ⁊ rufus. ⁊ de ventre hyrundinuz extrahitur. Rufus inuolutus pāno lineo vel corio vitulino. sub sinistra ascella portatus valet contra insaniaz ⁊ antiquos morbos ⁊ languores: ꝯtra litargiricam passionez ⁊ contra epidimiam: Euax refert ꝙ iste lapis hominem facit facunduz ⁊ gratum: ⁊ placentem eū reddit: Niger aūt valet ꝯtra fer: ⁊ iras ⁊ ad finez incepti ꝑducit negocij. Et si inuoluitur in folijs Celidonie dicitur obfuscare visum. Et debēt extrahi mense augusti. Et vt frequenter

duo in vna hyrundine inueniuntur lapides.
¶ Si vis esse victoriosus cōtra aduersarios. Accipe lapidem q dicitur Bagates: et est diuersi coloris. Et dicunt antiqui phi fore expertum in alcide principe q quādiu eū portauerit sp habuit victoriam: et est lapis diuersi coloris sicut pell' capole.
¶ Si vis prescire futur aliquod. Accipe lapidē qui vocatur Bena. que est sicut deus a bestia: et pone sub lingua tua: et sicut aaron et antiqui phi dicunt: quādiu sic tenueris semp diuinando predices futura. nec aliquo modo errabis diuinando:
¶ Si vis vt fiat vestis incombustibilis. Accipe lapidem qui histmos appellatur. qui vt dicit Isidorus similis est croco. et in partib' hispanie inuenitur: et iste lapis filabilis est pter ventositatem in ipso rarefactam iuxta gades herculis. Et si de eo fiat vestis nullo modo potest vri sz de igne nitet. Et hui' speciei dicūt qdā Carbūculū albū.
¶ Si vis gratiam habere et honorem. Accipe lapidē q Tabrices vocat: et est similis Cristallo De hoc referūt antiqui phi: vt euax et Aarō q eloquentiā gratiā prestat et honorez et cū hoc dicitur q curat oēm idropisim.
¶ Si vis fugere fātasmata et stultitiā. Accipe lapidem qui vocat chrysolitus: et est idē virtute cū Artenico: vt dic Aarō et Euax i libro d naturis herbarum et lapidum. In auro positus et gestat'

fugat stultitiã ⁊ fantasmata compellit Sapiẽtiã
etiã cõferre perhibetur: ⁊ valet contra timorẽ.
¶ Si vis iudicare opiniões ⁊ cogitatiões alioꝝ.
Accipe lapidẽ q̄ vocat̃ geratides ⁊ ẽ nigri coloris
⁊ teneatur in ore. Facit ẽt gestantẽ hilarẽ ⁊ gra-
tiosum apud omnes.
¶ Si vis habere victoriã ⁊ amicitiã. Accipe la-
pidẽ qui vocatur nichomai: ⁊ ẽ idẽ qđ alabaustuz
⁊ est de genere marmorũ: ⁊ est albus nitens. Et
de hoc fiunt vnguẽta ad sepulchra mortuorũ.
¶ Si vis vt homo dormiẽdo tibi dicat q̃ fecit.
Accipe lapidem q̄ vocat̃ quirim. ⁊ inuenitur la-
pis iste ĩ nido vppupe: ⁊ ẽ lapis iste lapis ꝓditoꝝ.
¶ Si volueris aliquid ab aliquo impetrare. Ac
cipe tecum lapidem qui vocat̃ radianus ⁊ est ni-
ger translucẽs: qui cũ capite gallorũ datur come
dere formicis inuenitur post tempora multa ĩ ca
pite galli: ⁊ ẽ idez qđ lapis tonatides.
¶ Si vis facere ꝙ canes nec venatores possunt
nocere alicui animali qđ venat̃. Pone corã ipso
lapidem qui vocat̃ Iuperius ⁊ statim id ad lapi-
dẽ curret. Hic enim lapis inuenitur in Libya:
⁊ omnes bestie currunt ad istum lapidem tãquã
ad suum defensorez. Prohibet enim ne canes
vel venatores noceant eis.
¶ Si vis comburere manus alicuius sine igne.
Accipe lapidẽ qui vocatur vnces quẽ prius dixi-

mus principē apij: qd̄ ē ignis ⁊ est vt ignis. Hūc lapidē si qs stringit fortiter statim adurit manū velut comburatur igne materiali qd̄ ē mirabile.
¶ Si vis curare melancoliā vel q̄rtanā in aliq̄. Accipe lapidē qui dr̄ lapis lazuli. Similiatur ei colori celesti: ⁊ sūt intus cōpuscula aurea: ⁊ est certum ⁊ expertū ꝙ curat melācoliā ⁊ quartanā.
¶ Si vis acuere alicuius igeniū vel opes augerē suas ⁊ etiā futura p̄dicerē. Accipe lapidē q smaragdus dicitur: ⁊ est mundissimus trāslucens. ⁊ planus vel flauus est melior. ⁊ auffertur de nidis grifonū ⁊ ꝯfortat ⁊ cōseruat. Et gestatur facit hominē bene intelligere: ⁊ memoriam bonā ꝯfert Auget opes deferentis. Et si quis ponit sub lingua sua statim prohpetabit.
¶ Si vis facere irim apparere. Accipe lapidē q vocat iris. ⁊ est albus admodū christalli q̄dratus: seu cornua habens. Si iste lapis ponatur in radio solis: statim reflectendo facit apparere iriz in pariete vel muro.
Si vis lapidem vnum qui nūq̄ꝫ calefiat. Accipe lapidem qui dicitur gallasia: ⁊ est habens grādinis figurā ⁊ colorē: ⁊ duritiē hꝫ adamātis. Si lapis iste in igne ponitur fortissimo nūq̄ꝫ calefiet ⁊ est cā q2 habet poros ita constrictos ꝙ calor ingredi nō potest corpus lapidis. Dicit etiā Aarō ⁊ Euax: ꝙ lapis iste gestatus mittigat irā: luxuri-

am ꝛ ceteras calidas passiones.

¶ Si vis scire vtrum vxoꝛ iaceat cuꝫ aliquo alio a marito. Accipe galerites lapidem: sic appellatum: qui est ideꝫ cū catabꝛe: ꝛ iuenitur in Lybia ꝛ Bꝛitania estqꝫ duplicis coloꝛis. s. nigri ꝛ crocei ꝛ inuenitur glaucus tendens ad palliditateꝫ Curat idropisim ꝛ fluentes dentes cōfirmat Et dicit Auicenna: ꝙ si iste lapis teratur ꝛ lauetur sine lauanda detur alicui mulieri: si virgo non sit: statim vꝛinabit: si virgo est: non.

¶ Si vis hostes ac inimicos deuincere. Accipe lapidem qui dicit̄ Draconites: a capite draconis Et si de viuo lapis extrahat̄. valet contra omnia venena. Et ferens eum in sinistro bꝛachio omnes hostes deuincet.

¶ Si vis amoꝛeꝫ generare inter aliquos duos: Accipe lapidem qui echites dicit̄: ꝛ a quibusdā dicit̄ aquileus: qꝛ aquile in nidis suis hos collocant: purpurei coloꝛis ē: ꝛ inuenitur iuxta littoꝛa oceani: ꝛ aliquando in Persia: ꝛ in se semper cōtinet alium lapideꝫ qui in ipso sonat quando mouetur. Fertur ab antiquis phis ꝙ hic lapis sinistro bꝛachio suspensus conciliat amoꝛē inter virū ꝛ vxoꝛeꝫ: Confert pꝛegnantibus aboꝛsum impedit periculum pterritionis mitigat: ꝛ caducis dicitur valere. Et sicut dicunt chaldei si in cibo sit veneuꝫ ꝛ lapis pꝛedictus ponatur in eo pꝛo-

d

hibet ne possit deglutiri cibus ille: ⁊ si subtrahat statim deglutitur. Et hoc vltimum a quodã fratrum nostrorũ sensibiliter examinari vidi.
Si vis reddere hominem tutũ. Accipe lapidem qui Terpistrites nuncupatur. in mari generatur rutilans est ⁊ rubicũdus. Et dicit i libro Alchorath ꝙ si ante cor gestatur hominẽ reddit tutum ⁊ oẽs ꝯpescit seditiões. Dicit etiã cõpescere locustas volucres: nebulas: grãdies: ac tẽpẽtatem a fructibus terre. Et est expertũ a modernis phis: ⁊ a quibusdam fratrũ nostrorũ: ꝙ oppositus radio solis radios igneos emittit. Item ꝙ si lapis iste in aquã bulientem ponatur: statim cessabit bulitio: ⁊ post modicum refrigescet.
¶ Si vis vt peregrini pergant tuti. Accipe lapidem qui Jacintus vocatur multorũ est colorum. Viridis aũt est melior: ⁊ habet venas rubeas: ⁊ vult in argento collocari: ⁊ in lecturis quibusdam dicitur ꝙ eius sunt duo genera: aq̃ticus ⁊ saphyrinus Aq̃ticus flauus est albescens. Saphyrinꝰ aũt flauus perlucens valde nihil habens aquositatis ⁊ hic est melior: ⁊ de hoc scribitur in lecturis phorũ. q̃ digito vel collo gestatus reddit peregrios tutos ⁊ gratos hospitibꝰ. Et sõnũ puocat ꝓpt suã frigiditatẽ ⁊ hoc ꝓpe hꝫ saphyrinꝰ.
¶ Si vis suari a diuersis casibꝰ ⁊ pestiferis mõsibus. Accipe lapidem qui Orithes vocatur. cu

ius tres sunt species: vna nigra: alia viridis: tertia cuius altera pars est aspera altera plana: et color eius quasi ferri lamina est. sed viridis habet maculas albas. Hic lapis gestatur preseruat a diuersis casibus et periculis mortis.

¶ Si vis conciliari pacem. Accipe lapidem qui vocatur Saphyrus: qui venit ab oriente in Indiam et flauus est melior: qui non est tam lucidus pacem creat et concordiam. purum et deuotum ad deum animum efficit. animum confirmat in bonis: et hominem refrigescere facit interiori ardore.

¶ Si vis curare virginem. Accipe lapidem qui Sauinus vocatur. a Sauna insula: mentem deferentis consolidat alligatus manui parturientis. impedit partum: et ipsum continet in ventre. Idciro prohibetur in re tali ne lapis iste mulierem tangat.

¶ In libro mineralium in Aaron et Euax multa similia et alia inuenies.

Modus autem agendi in his in hoc consistit: vt pro effectu bono deferens sit mundus ab omni corporis pollutione. Explicit.

Videtur dicere Isidorus Lymacam habere in capite lapidem nobilissime virtutis: et est albi coloris. quem qui tritum dederit bibere stranguiriosis perfecte soluit vrinam et breuiter sanat. Item soluit quartanam. item tollit albuginem oculorum. item si mulier pregnans eum portauerit super se non

amittet fetum.itez valet ptisicis caro ipsaꝝ cocta ⁊ comesta.itez puluis ipsaꝝ vstaꝝ cuz corticibus confert ficubus ⁊ cuz aliquibus granis piperis.s. ficubus.⁊ condilomatibus q̄ nascūtur in ano. Similiter ipse crude cum corticibus pistate rumpūt apostemata mala.

¶ Liber Tertius Alberti magni: ⁊ est de virtutibus animalium quorumdam.

Cum superius dictum sit de quibusdā effectibus causatis virtute lapiduz quorūdam: ⁊ de eoruz mirabili efficacia sine operatione. Nunc dicendum est in isto ca. de quibusdaz effectibus causatis a quibusdam animalibus.

Aquila.	Experiolus	Pellicanus
Casso	Leo	Coruus.
Bubo:	Foca.	Miluus
Hircus.	Anguilla.	Turtur.
Camelus.	Mustela.	Talpa.
Lepus.	Uppupa	Merula.

Aquila auis satis nota est.a chaldeis ⁊ vorax dr̄: ⁊ a grecis Rimbicus: Refert Aaron ⁊ euax ꝙ mirabilem habet naturam siue virtutem: qr si eius cerebrum pluerizet̄ ⁊ cū succo cicute misceatur: ex hoc comedentes statim se capiēt per capillos: nec se dimittent donec acceptuz portauerit. Huius autem effectus ratio est: quia cerebrum

illud calidissimum est. ita q generat virtutē fantasticam obturando meatus per fumum.

Casso est aial satis notum: a chaldeis vorł. n. a rapa. a grecis vero orgalo dicił. de hoc dič Aaron q si pedes eius ab aliquo ferantur nunq̄ vexabitur: sed semper progredi appetet. Item gestans pedes eius semper vincet. z ab inimicis suis timebitur. Et dicit q dexter eius oculus in corio lupi inuolutus reddit hominē placentez. gratiosum z benignum. Et si ex predictis rebus fač cibus vel puluis in cibo alicui datus: multum diligetur ab eo. Hoc autem vltimum tempore nostro expertum est. Et si predicta confectio ponał infimo fient vermes venenosi de quibus si aliqs comederit statim dormiet: z non poterit excitari donec suffumigetur aristrologia z mastice.

Bubo auis est satis nota que a chaldeis magi dicitur: z a grecis hysopus. Huius auis mirabiles sunt virtutes. Si enim cor eius cum dextro pede eius super dormientez ponatur statim tibi dicet qcqd fecerit: z quicquid ab eo interrogaueris. Et hoc a nostris fratribus expertum est moderno tempore. Et si hoc iterum sibi ponat quis sub ascella nullus canis ei latrabit sed obmutescet. Et si coniunctio predictorum cuz ala sua suspendał ad arborē aues ꝯgregabunł ad arborē.

Hyrcus ē bestia satis nota. A chaldeis Erbi-

chi. a grecis massai appellatur. Si sanguis eius accipiatur tepidus cũ aceto ꝛ senatiõis succo ꝛ si milis cũ vitro buliat reddit vitrũ molle ad modum paste poteritq͡ꝫ ꝓijci ꝯtra muruꝫ vel parietem nec frãgetur. Et si predictũ cõpositum in vase ponatur ꝛ ꝺ̃ hoc vngatur facies: res mirabiles ꝛ horribiles apparebunt ꝛ videbitur ei ꝙ debeat mori. Et si predictum in igne ponatur ꝛ ibi sit aliquis caducus apposito lapide Magnete: statim cadat ad terrã sicut mortuus. ꝛ si ei detur aq̃ anguillaruꝫ ad potãdum statim curabitur.

Camelus ẽ aĩal satis notum a chaldeis enim Cyboi: a grecis Iphim vocatur. Si ei⁹ sanguis sup caput ponatur in pelle steliõis: stellis lucentibus videbitur qꝺ̃ ille sit gygas. ꝛ ꝙ ei⁹ caput sit ĩ celo. Et hoc dr̃ in libro Alchorath ab Hermete. Et silr̃ si ex hoc aliquis cõederit statĩ exibit ꝺ̃ sensu. Et si lucerna eius sanguine vncta accẽdat̃ videbit̃ ꝙ̃ omnes hoĩes circunstãtes hunc caput cameli. dũ tñ ñ sit lumẽ extrĩsecũ alteri⁹ cãdelle.

Lepus ẽ animal satis notũ: ꝛ a chaldeis Veterellũ: a grecis vero Onolosam nũcupat̃. H⁹ virtus mirabilis refertur. Dicit ei euax ꝛ aaron ꝙ pedes eius iuncti cũ lapide alias capite merule mouẽt hoĩem ad audaciã ita ꝙ nõ timet mortẽ: Et si sinistro brachio alligetur ꝑget quo voluerit ꝛ tut⁹ redibit absq͡ꝫ ꝑiculo. Et si cani detur

ad comedēduz cū corde Mustelle de cetero nō vociferabit: et si iterficeretur. ¶ Expiolus ē aial satis notū. Sanguis ei⁹ si cōburatur ꝛ consolidet ꝛ detur incibo alicui equo nō com edet ꝑ triduuz Et si predictum ponat cum aliq̄ntulo trebētini erit lucidū: ꝛ scdo fiet q̄si nubes: ꝛ sanguis si ꝓiici atur in aquā aliquātulū fiet tonitruū horribile. ¶ Leo ē aial satis notuz. a chaldeis Aalam⁹ vocatur a grecis Beruch: Si ex eius pelle fiāt corrigie ꝯcinctus ex illis nō timebit hostes Et si de eius carnibus qs comederit ꝛ de eius aqua biberit per tres dies curabitur a febre q̄rtana: ꝛ si ei⁹ oculus sub asella ponat vel portetur: oēs bestie iclinato capite versus ima terga fuge dabūt.

Foca est piscis satis not⁹: a chaldeis dautabur: a grecis labor dī: hic piscis diuerse est natur Si enim lingua eius accipiatur ꝛ cū aliquantulo de corde eius in aqua ponatur: ꝓ certo cōgregabuntur ibi pisces. Et si sub assella portaueris: nullus iudicio ꝯtra te victoriā hēe poterit: iudicez benignū ꝛ suauē habebis.

¶ Anguilla est piscis satis notus. Huius āt pro ut vult euax ꝛ aarō mirabiles sūt virtutes. Si ei moriatur defectu aq̄ corpore integro remanente ꝛ accipiatur acetū forte ꝛ misceatur sanguini vulturis ꝛ ponat sub fimo in aliquo loco oēs quotq̄t fuerint recuꝑabūt vitā sicut prius habuerūt. Et

si vermis eius āguille extrahatur ꝛ ī predicta cō fectiōe ponat̄ p mensez vnū vermis mutabit̄ in anguillā nigerrimā: ꝺ q̄ si quis cōederit morieť.
¶ Mustella ē aīal satis notū. Si coꝛ huius aīa= lis comedat̄ adhuc eo palpitāte facit scire futura ꝛ si de coꝛde cū oculis ꝛ lingua canis aliquis co= medat statim amittet vocem.
¶ Uppupa ē auis satis nota: a chaldeis Boꝛi dicta ꝛ a grecis Ison: Oculi eiꝰ gestati faciūt ho minē grosuz: ꝛ si ocl̄i eiꝰ ferāt̄ corā pectoꝛ̄ oēs eiꝰ inimici pactificabūt: ꝛ si caput eiꝰ in bursa tua ha bueris nō poteris decipi ab aliq̄ mercatoꝛ̄. Hoc āt exptum est a fratribus nostris hodie.
¶ Pellicanꝰ ē auis satis nota: a chaldeis voltri ꝺ2 A grecis Iphylati: Huiꝰ vtꝰ mirabilis ē. Si eius pulli interficiātur dū tñ coꝝ coꝛ ñ frāgatur: ꝛ de eius sanguine accipiatur ꝛ tepidus ī oꝛe pul loꝛū ponatur statim sumūtvitam sicut pꝛius. Si suspēdatur ad collū alicuius auis sp volabat do= nec cadat moꝛtua: ꝛ si dexter eiꝰ pes sub fimo ca lido pōat̄ post tres mēses ex hūoꝛe ꝛ caloꝛe quez auis hz generabit̄ viua ꝛ mouebit se: ꝛ hoc testa tur hermes in libꝛo Alcoꝛath ꝛ Plinius.
¶ Coꝛuus ē auis satis nota ꝛ est eius virtus mi rabilis: vt recitat euax ꝛ aarō. Si ei eius oua co= quātur ꝛ iterū in nido ponantur: statiz coꝛuꝰ pce dit ad mare rubꝛū in quadā insula vbi est Aldo

ricus vel Alodrius sepultus. ꝛ affert lapidē q̄ tā
git oua sua ꝛ statim fiūt cruda sicut pri⁹ erāt. Mi
rabile est oua cocta suscitare. Si aūt lapis iste su
ponatur in anulo. supponēdo sibi foliū lauri ꝛ tā
gatur vinctus catenis vel ianua clausa statim sol
uetur vinctus ꝛ aperietur ianua. Et si lapis iste po
natur in ore dat intellectū oīm auiū: Unus autē
lapis est indicus q̄a in india repitur fʒ sapientes
quosdā ꝛ aliq̄ñ in mari rubro. varij coloris ē. ꝛ fa
cit oēs iras obliuisci. sicut. s̄. dixi⁹ d̄ eodē lapide.
¶ Milu⁹ auis est satis nota a chaldeis bysic⁹. a
grecis melos dī. si caput ei⁹ accipiat ꝛ ferat añ pec
t⁹ dat amorē ꝛ grāʒ oīm hominū ꝛ mulierū. Et
si suspēdat ad collū galline nūquā cessabit decur
rere donec deponat illud. Et si ex ei⁹ sāguine iū
gat crista galli d̄ cetero nō cātabit. In genib⁹ ei⁹
inuenitur q̄dā lapis. si īspiciatur subtiliter. qui si
ponatur i cibo duoꝝ inimicoꝛuʒ fiēt amici: et erit
optima pax in ter eos
¶ Turtur ē auis satis nota. ꝛ a chaldeis dicitur
Mulō agrecis: Pilax. Si cor huius auis ferat
in corio lupi nūquā de cetero habebit ferēs appe
titū luxuriādi. Et si coꝛ ei⁹ cōburat ꝛ supra oua
alicuius auis ponatur nūquā de cetero ex eis po
terit gñari fetus. Et si pedes ei⁹ suspēdātur ad
arboꝛē de cetero nō fructificabit. Et si eius sāgui
nis cū aq̄ Talpe decocte ungatur locus pilosus

e

⁊ equus. cadent nigri capilli.

¶ Talpa aial satis notũ: huius aialis vtus mirabilis est. vt refertur a phis. Si pes eius inuoluat in folio lauri et ponatur in aure eq ipse fugiet pre timore. Et si in nido alicuius auis põatur nũq̄ ex ouis illis exibit fetus. Et si talpas fugere volueris pone eã in olla ⁊ sulphur viuũ accẽsum ⁊ ibi conueniẽt omnes alie talpe ⁊ aqua decoctiõis ipsius dealbat equũ nigruʒ.

¶ Merula ẽ auis satis nota: ẽ ⁊ eiꝰ vtus mirabilis. qꝛ si penne ale dextre eius suspẽdãt in medio domus cũ filio rubeo qđ nũq̄ fuerit in vsu. nullꝰ poterit dormire in illa domo donec deponatur. Et si cor eius põatur sub capite dormientis ⁊ ab eo q̄ratur. oia dicʒ q̄ fecerit alta voce ⁊ iterum si in aqua putei ponatur cuʒ sanguine vppupe ⁊ cõmisceatur postea vngunt inde timpora alicuius: statim infirmatur vsqʒ ad mortem.

¶ Modus agendi omniuʒ p̄dictoꝝ vt effectus bonus sit ⁊ vtilis est q̄ fiat sub planeta beniuolo vt Joue ⁊ venere. Et in malo effectu sub planeto maliuolo: vt Saturno ⁊ marte. ⁊ hoc ẽ scʒ diebus eoꝝ ⁊ horis suis. Si qs ãt hec recte fecerit. procul dubio vitateʒ ⁊ vtilitateʒ ⁊ maximã efficaciam inueniet i p̄dictis sicut sepius vna cũ nostris frĩbus tpibus nostris sum exptus ⁊ vidi.

¶ Cõsideret igitur ħ qui predictoꝝ copiã inue-

nerit possidere vel dn̄ium efficaciā ⁊ virtutē vtꝝ
se habeāt in effectu bono seu sui ꝯtrario ꝙ bona
sub beniuolo Planeta expiant̄ ⁊ mala sub ma
liuolo. ⁊ inueniet qđ dictū est: Nā si in suis ꝯtra
rijs fierēt vt bonus effect⁹ in signo maliuolo vel
ecōtra impediret̄ virtus ⁊ effectus ei⁹ ꝓpter suū
ꝯtrariū. ⁊ sic bōa ⁊ vera vilipēderent̄. Uidemus
enī ꝗplurimos falli in certis ac veris q si signoꝝ
vel tp̄z q̄litates agnoscerēt ⁊ custodirent i supra
dictis voluntatez cōsequerentur ⁊ effectuz.
¶ Expliciūt secreta aliq̄ Alberti magni de co
lonia sup̄ naturis virtutibus ⁊ efficacia herbarū
lapidū ⁊ animalium quorundam.
¶ Uidet̄ dicere Isidorus ꝙ cinis rane magne
sup̄ se portatus ad zonas valde retinet fluxū mē
struoꝝ. ⁊ in ꝓbatione si liget̄ ad colluz galline nō
exibit sanguis ex ea vel ex alio aīali. Itē distem
peratus cum aqua ex eo vngatur non amplius
nascentur inde pili.
¶ Si quis cor canis in sinistra parte portauerit
omnes canes obmutescent.
¶ Si quis oculū dextrū lupi ligauerit in mani-
ca dextra. hoīes neqz canes ei nocere possunt.
Et vt oīa que supius dicta sunt ⁊ etiā dicē
tur inferius qui astroꝝ peritiaz nō hn̄t ad
effectū sui desiderij facilius pn̄t accōmo-
dare. Primo notabis ꝙ hora sumit̄ duplicitur

videlicet equalis ꝛ ineq̃lis. Hora equalis est ho
ra horologij: qua semꝑ equalis existit. Inequa-
lis aũt cõsideratur secũdũ ꝙ dies maiorãtur vel
minorãtur. nã semꝑ astrologi ꝯsiderãt tp̃s quo
sol stat suꝑ horizõta suũ ꝛ illud vocãt diẽ vel ar-
cuz diurnũ ꝛ vice versa noctẽ: Id aũt tp̃s qđ diẽ
appellãt in partes diuidũt duodici equales: que
sunt hore eiuscemodi diei: ꝛ quicq̃d de die dicit̃
de nocte opposito mõ intelligas. Et vt clarius
ꝑcipias: ponamus ꝙ sol emergat horizõtẽ hora
octaua horologii: habemus vsq̃ȝ ad occasũ. xvij.
horas horologij: q̃s multiplicemus per. lx. ꝑut.
lx. sunt minuta cuiusq̃ȝ hor̃ horologij: ꝛ habebi
mus nonigenta sexaginta minuta q̃ diuidamus
ꝑ. xij. prout. xij. sunt hor̃ diei: applicãdo cuilibet
hore suã portionẽ: ꝛ habebimus. lxxx. minuta ho
ra q̃libet ergo hora talis diei hẽbit. lxxx. minu-
ta: que capiẽt horã vnã ꝛ vnũ tertiũ hore horolo
gij. Et toto illo tꝑe ꝯsiderabitur dominiũ plãe
te illius hore: queadmodũ ĩfrascripta tabula de
mõstrabit. Quelibet aũt hora siue noctis nõ ha-
bebit nisi. xl. minuta. Quod sic õ reliq̃s suo mõ
ĩtelligas: secũdũ videlicet solis ortũ supra terrã
q̃a nõ ea hora que media ẽ ĩter noctẽ ꝛ diẽ: dies
dicitur Sed dies proprie ĩtelligitur: cum sol ui-
deri põt. Cũ ergo voles cuiusq̃ȝ planetaꝝ domi
niuȝ ꝯsiderare. nã vnaquaq̃ȝ hora q̃libet plane-

ta suũ hẽt dominiũ: horas ipas suprascripto mõ
ꝯsiderabis ⁊ sic poteris ad finez ꝓpositi preueni-
re. Cõsideratur etiã diei initiũ a prima hora pre
cedẽtis diei post meridiẽ sic diuidatur dies do-
minicus i duas ꝑtes equales: ⁊ fit duodecim ho
raꝝ: diuide i duas: erit ergo. xviij. dimidiũ diei.
⁊ prima hora sequẽs erit init iũ diei lune.

d E astris ⁊ planetis rerũ scias ꝙ dies do-
minicus habet astrum suum sub sole.
Dies lune habet hastrum suum sub luna.
Dies martis habet astrum suum sub marte.
Dies mercurij habet hastrũ suũ sub mercurio.
Dies Iouis habet astrum suum sub Ioue.
Dies veneris habet astrum suũ sub venere.
Dies sabbatti habet astrum suum sub saturno.

n Ota ꝙ omnis actus verus fieri debꝫ sub
suo planeta. Et melius ẽ: si in proprio die
illius planete: ⁊ in ipsius hora propria fi-
at: vt verbi gratia.

¶ Sub saturno: vita: edificiũ: doctrina: mutatio.
¶ Sub ioue: honor optatuꝫ: diuitie: indumẽtũ.
¶ Sub marte: bellũ: carcer: matrioniũ: inimic⁹.
¶ Sub sole: spes lucrum: fortuna: heres.
¶ Sub venere: amicus: vel societas via: amica
peregrinus.
¶ Sub mercurio. eger: amissio: debitũ: timor.
¶ Sub luna: pallatiũ: somnũ: mercatum: furtũ:

¶ De horis dierum et noctium Et primo de horis diei dñice. hora ei⁹.
i. sol. ij. venus.
iij. mercurius. iiij. luna.
v. saturnus. vi. iupit.
vij. mars. viij. sol.
ix. venus. x. mercurius.
xi. luna. xii. saturnus.

¶ Noctis vero: prima eius hora.
Jupiter. ij. mars.
v. mercurius. vi. luna.
vij. saturnus. viij. iupit.
ix. mars. x. sol.
xi. ven⁹. xij. mercurius.

¶ Diei Lũe: pria eius hora: lũa. ij. saturnus.
iij. iupiter. iiij. mars.
v. sol. vi. venus.
vij. mercurius. viij. lũa.
ix. saturnus. x. iupiter.
xi. mars. xij. sol.

¶ Noctis vero: prima eius hora.
venus. ij. mercurius.
iij. luna. iiij. saturnus.
v. iupiter. vi. mars.
vij. sol. viij. venus.
ix. mercurius. x. luna.
xi. Saturn⁹. xij. Jupit.

¶ Diei Martis. prima eius hora Mars.
ij. Sol. iij. Venus.
iiij. mercurius. v. luna.
vi. Saturn⁹. vij. Jupit.
viij. Mars. ix. Sol.
x. Ven⁹. xi. Mercuri⁹.
xii. Luna.

¶ Noctis vero martis pria ei⁹ hora Saturn⁹.
ij. Jupit. iij. Mars.
iiij. Sol. v. Ven⁹.
vi. Mercuri⁹. vij. Lũa
viij. Saturnis. ix. iupit.
x. Mars. xi. Sol.
xij. Venus.

¶ Diei Mercurij. prima eius hora Mercurius. ij. Luna.
iij. Saturnus. iiij. iupit.
v. Mars. vi. Sol.
vij. ven⁹. viij. mercuri⁹
ix. Luna. x. Saturnus.

xj. Juppiter. xij. mars.
¶ Noctis vero mercurij
Pria eius hora Sol.
ij. Ven⁹. iij. Mercuri⁹.
iiij. Lũa. v. Saturnus.
vi. Jupiter. vij. mars.
viij. Sol. ix. Venus.
x. mercurius. xj. Luna.
xii. Saturnus.
¶ Dies iouis. Pria
eius hora Jupiter.
ij. Mars. iij. Sol.
iiij. vẽus. v. mercurius.
vi. Lũa. vij. Saturn⁹.
viij. Jupiter. ix. mars.
x. Sol. xi. Venus.
xij. Mercurius.
¶ Noctis vero Jouis
prima eius hora Lũa.
ij. saturnus. iij. iupiter.
iiij. Mars. v. Sol.
vj. vẽus. vij. mercuri⁹.
viij. Lũa. ix. saturnus.
x. Jupiter. xi. Mars.
xij. Sol.
¶ Diei veneris. pria
eius hora Ven⁹. ij. mer
curius. iij. lũa. iiij. Sa
turnus. v. Jupiter.
vi. Mars. vij. Sol.
viij. vẽus. ix. mercurius.
x. Luna. xi. Saturnus.
xij. Jupiter.
¶ Noctis vo veneris.
pria ei⁹ hora. Mars.
ij Sol. iij. Venus.
iiij. mercurius. v. Lũa.
vi. Saturn⁹. vij. Jupit
viij. Mars. ix. Sol.
x. vẽus. xj. mercurius.
xij. Luna.
¶ Dies sabbati. pria
eius hora. Saturnus.
ij. Jupiter. iij. Mars.
iiij. Sol. v. Venus.
vi. mercurius. vij. Lũa
viij. saturn⁹. xi. iupiter.
x. Mars. xi. Sol.
xij. Venus.
¶ Noctis vo Sabba
ti pria eius hora Mer
curius. ij. Luna.
iij. saturnus. iiij. Jupit.
v. Mars. vi. Sol.

vij.venus.viij.mercuri⁹. ix.Luna.x.Saturnus.
xi.Jupiter.xij.Mars.

¶ Et nota q̄ iuppiter ⁊ venus boni sūt. Saturnus ⁊ Mars mali. Sol vero ⁊ luna mediocres Mercurius autem cum bonis bonus.⁊ cū malis malus. Finis.

¶ Eiusdem alberti magni de mirabilibus mūdi feliciter incipit.

Postq̄ sciuimus q̄ opus sapiētis est facere cessare mirabilia reruз q̄ apparēt in conspectu hoīum q̄uis varia: q̄uis diuersa:⁊ plīmuз admirāda:nō cessauimus īqrere scripta auctoꝝ donec sufficienter appareret magna ps opuз mirabiliū.Tādē aūt occurrit nobis res vltime mirabilitatis ⁊ extraneitatis.Apparētis tn̄ insensibilis oīum hoīum fere ⁊ vulgariuз:⁊ ē ligatio hoīuз ⁊ virtutū ipoꝝ ꝑ incantatiōes.ꝑ carracteris.ꝑ bn̄ficia ⁊ ſmōes ⁊ multa valde vilia q̄ penitus nō vidētur possibilia.nec hn̄tia cām sufficiētē.Et cū diu sollicauerіз aīuз suꝑ hoc inuenimus ſmonem ꝓbabilem Auicēne sexto naturaliuз.q̄ dum hoīuз aī inesset q̄dā vtus imutādi res ⁊ q̄ res alie essent obedientes ei⁹qn̄ ipsa fertur in magnum amoris excessum aut odij.aut alicuius taliuз. Cuз igit aīa alicuius fert in grādem accessuз alicuius passionis inuenit expimēto manifesto q̄ ipsa ligat res

⁊ alterat ad idē qđ desiderat. ⁊ diu nō credidi illud. Sed postꝙ legi libros nogromanticos ⁊ libros imaginuꝫ. ⁊ magicos. inueni ꝙ affectio aīe hoīs ē radix maxima oīuꝫ harum reꝝ. seu ꝓpter grandē affectionē alteret suuꝫ corpus. ⁊ alia que intēdit siue ꝓpter dignitateꝫ eius obediāt ei res alie viliores seu cuꝫ tali affectōe exterminata cōcurrat hora ꝯueniens. aut ordo celestis. aut alia v̄tus q̄ ꝙuis faciat illud reputauimus tñ aīaꝫ facere iā publicuꝫ. ⁊ v̄ificatuꝫ ē ꝙ ligatiōes hoīuꝫ incātatiōes ⁊ ꝓmotiōes ad irā. odium. amiciciā. detrimentaꝫ ⁊ gaudiuꝫ sunt ꝯsequētes ad grandes affectiōes. ⁊ tu vides vulgus ꝙ ſm naturaꝫ ferr̄ sup res ꝙ timet hec oīa. ⁊ appetit bñdictiones maxie electaꝝ ⁊ dignaꝝ ꝑsonaꝝ. Et abhorret maledictiones ⁊ blasphemias ventularū tāꝙ in eis sit virtus. aut saltem cuꝫ eis. aliqua mali virtus annexa.

¶ Qui ḡ vult scire huius rei secretū vt opeṙ illud ⁊ dissoluat. sciat qđ ligare pōt oīs aīa que venit in grādē excessuꝫ ⁊ vltimatā illius intn̄ vt superet eos q̄s ligat. Et dꝫ facere hoc in illa hora in qua inuadit eū ille excessus. ⁊ cū illis rebꝰ q̄s sibi dictatˀtūcˀaīa. Ipa eniꝫ aīa cū sic est auida rei quaꝫ vult opari arripit ex se super horā maioreꝫ ⁊ meliorē q̄ est sup res magis ꝯuenientes. ad illud ligari aūt pñt qcunqꝫ minus sunt iuiceꝫ

feruidi i amore quā sit iuicē ligans eos in odio. tunc eni aīas ligātis nō p̄t supuincere aīuȝ illoruȝ cū fortius trahāt in ɔ̄triuȝ q̄ȝ ipsa. Soluūt ḡ oīa hec illi q sūt fortiores in ɔ̄trio q̄ȝ fuerit ligās eos. ⁊ hoc in illa hora in q̄ inuadit ip̄m appetitus extraneus vt cū illis rebus q̄s tūc dictat aīmus q̄ꝛ semꝑ maior excessus aīoꝝ ligat ⁊ ꝓhibet aliū miinoreȝ aut soluit. Scimus ḡ ex hoc q̄ꝛ qdā ligari nō p̄nt cū sint magis feruidi inuicē quā aliqs cōtra eos. Quidā āt solui nō p̄nt cū sit eos ligātis maximus excessus. Quidaȝ āt ligātis ⁊ soluunt q̄ꝛ in veniunt qdā maximi excessus in ligando. qdaȝ v̄o maximi in dissoluendo. Et vl̄r ille ligat q auidius ardet. ⁊ ille soluit q fortius capit siue intēdit se in illud. Faciūt ḡ hoc cū his q̄ sibi dictat aīmus. ⁊ tūc illa hora ⁊ ad illos. Et tu nota illud ad oīa maleficia dissoluenda. sil̄r faciēda. Nullus aūt est aptus in hoc nisi quē instigat ad hoc faciendum inclinatio naturalis. aut aliquid vigēs in eo. Unde sunt magis apti ad hoc quaȝ alij ⁊ cū certificatū fuit nobis hoc. Scim⁹ ex hoc sn̄iam caracteꝝ. v. Et ꝑmonē efficaciā ad oēȝ rē quā vult hō. ⁊ sunt ꝑm duos modos. Uno scȝ iā dicto scȝ ꝑm affectionē aī opantis ipsius hore in q̄ fiunt. ⁊ ipsius v̄tutis celestis q̄ tūc est. De nec̄citate h̄nt efficaciā ad sil̄itudinē animi. ⁊ mouent ad illō qō aīus ɔ̄siderat. Suū ḡ caracter. v. ꝑmo

nes ꝛ oīa īnuātia opus aīe. Ipſa ſunt q̄ aīus in il
la hora q̄ forti⁹ illa appetit dictat fieri. qcqd aūt
igr̄ dictat aīus fortiſſime amātis ī illa hora ꝓ lo-
qllis. de caracteris. v. eſt hn̄s efficaciā ad illud.
Silr̄ qcqd iſtigat aīus ferociter odiētis ī illa ho
ra ſiue cū cōſilio ꝛ deliberatiōe ē hn̄s efficaciam
deſtructiōis ꝛ diſcordie. ꝛ acqrit illud ab aīa faci
entis ſeu ab hora. ſeu a ſigno celeſti illius hore.
qꝛ penit⁹ oīs hora in q̄ tractat̄ alicui malū. eſt il-
li mala ꝛ nociua. ꝛ qđ in ea fit ꝯ ipꝫ offendit eū.
ꝛ eꝯ in bōis. Et tu nota iſtđ ꝓ grādi ſecreto oīuꝫ
q voles agere ꝛ ꝑ te. ꝛ ꝑ aliis. Oīa eni ſuꝑ q̄ ar
ripit aīus iebriatus deſtitutio rei ſūt acqrēda ad
illud ſm deſideria aīe opantis. ꝛ ſm hoc eſt arti
ficiuꝫ caracterū. v. ſmonuꝫ v̄tuoſoꝝ mirabiliuꝫ.
ꝛ iſte modus in q̄ inuēta eſt efficacia ipſoꝝ oīum
Mens eni affectat grādi deſiderio ſic̄ arripit̄ ſu
per multiplices ſmōes. colores. ꝛ geſtus. ſic ꝛ ſu
ꝑ caracteres ꝛ figuras diuiſas. Un̄ nec ad idem
īueniu nt̄ ſil̄es oēs caracteres ſm diuerſam affe-
ctionē faciētū eas. Et iđ paꝝ aut nihil niſi aucto
ri eaꝝ. aut ei q iā icipit inebriari in illo ac ſi eſſet
actor illoꝝ ꝓſunt. aut ſalteꝫ niſi ſcribat̄ ſuꝑ eis in
tentio opatoris ipoꝝ. Scđos v̄o mod⁹ caracteꝝ
. v ꝛ itendēs ſm viā naturalē ꝛ ꝓbabilē. ꝛ hꝫ q̄n
dā ſil̄itudineꝫ cum eo ꝛ qđ q̄rit opans. vt ſi velit
amorē fac̄ figuras amplectētes ſe iuicē imixtas.

inuicē aspiciētes se hūiliantes se. inuicē appolica
tas. sic aīa desiderat res applicari ⁊ vniri ꝑ amo
rē. Et si desiderat odiū ꝑ eas fac ipas aduertē
tes se inuicē dispares. dissolutas in ꝯtriū trahētes
q2 semꝑ ipe corrūdēt itentiōi operātis eas cuius
sunt effigies ⁊ vestigia aīe. ⁊ sic aīa q̄ ē magis de
siderans rē. ipa facit eas magis efficaces. ⁊ ma-
gis hñtes silitudinē ei⁹ qđ q̄rit Nā scia est factio
caracteris. Sunt eni. v. male dearticulate. v. vo
sūt caracteres bñ cōplecte ⁊ ꝺarticulate vñ ꝟtuo
siores sunt ⁊ magis scīales atq3 rōnales sūt. v. ca
racteres. Silr est opatio in oīb⁹ q̄ desiderat aīa
forti ꝺsiderio. Oia. n. q̄ tc̄ agit illđ itēdēs mouēt
⁊ efficaciā hñt ad id qđ aīa desiderat. ⁊ ꝭm hoc
verificanꝭ expimēta multa auctoꝝ q cū audiunꝭ
reputanꝭ incredibilia oīno. Cū tñ scientia sit cer
tissima ꝙ nulli pħorū quoꝝ intentio erat indiffe
renter ꝓpria laus ⁊ bone fama fuit voluntas scri
bendi etiā tāte flitatis quāte esset illud qđ inue
niꝭ in libris suis si veritatē nō haberet qđ dicūt
potius vituperatiōē viderenꝭ intēdere q̄ bonā
famā. Et māifeste videmus ꝙ nullus etiā igno
rans scribit libenter rē māifeste flitatis. ⁊ cum
ipi essent pħi ⁊ grādis inuestigatōis ⁊ nulla nccī
tas cogeret eos. qūo scripta pñt esse ita māifeste
fla vt multis videꝭ in q̄ꝝ animā nō p̄t cadere in
his talibus aliqd ꝟtutis nō pōt existere. q2 nō po

tentes videre cāz negāt sensibilez effectū cū essz materia ad fienduz scz. qꝛ videntes effectuz essz inqrenda cā. Et hoc est qđ meditaui in diuersis tractatul'. v. carac. ⁊ ſmonum. ¶Particulares āt caracteres. v. ſmōes ad vnumqđqz fienduz aut destruenduz ex libꝛis diuersis aggregabo inferius. Tu vero ex his habes viam ad totam hāc excogitationem.

p Ostq̄ pħis certificatū est ꝙ vniuerse spēs rerū mouēt ⁊ inclināt ad seipsas. ſqm̄ post q̄ in eis virtus actiua rōnabilis est q̄ agāt ⁊ mouant tā ad seipsos q̄ ad diuersas: ⁊ ignis mouet ad ignē: ⁊ aqua ad aquā. Etiā dixit Auicenna ꝙ dū aliquid stat in sale diu: fit sal: ⁊ si q̄d stat in loco fetido fit fetidū: ⁊ si quid stat cū audace fit audax. Et si cū timido timid⁹. Et si qđ aīal stat cū hoibus fit hūanū ⁊ domesticū: ⁊ gn̄aliter verifica tū est eis rōe. ⁊ experimēto ꝙ oīs natura mouē ad suā spēz ⁊ fit eoꝝ verificatio nota in qualitatibus ꝑmis: ⁊ silr in secūdus. ⁊ fuit idē in tertijs. ⁊ in oībus dispositiōibus nihil qđ nō moueat ad seipsū ſm totuz posse suuz. Et hoc fuit radix ⁊ pꝛicipiū ſz opuz secretoꝝ: ⁊ tu nō auertas ocłos tue mētis.

p Ostq̄ fuit insitum mētibus pħoꝝ istud ⁊ ipsi inuenerunt dispositiōes entiuz naturaliuz: qꝛ certe sciuerūt ꝙ quibusdā entibus ē insita grandis frigiditas. q̄busdā cuz hoc grādis

audacia. qbusdã grãdis iracundia: qbusdã grandis timor: quibusdã inata sterilitas: quibusdã innatus ardor amoris. quibusdã est innata aliqua alia vtus. Aut sm totã speciẽ sicẽ leoni ẽ audacia innata et victoria. Aut sm indiuidum. sicẽ meretrici inest audacia nõ p spetiẽ hũanã sz per indiuiduũ. Uenerũt. ex hoc sup grãdia mirabilia. et super secreta opabillia. Et q nõ intellexerũt mirabilitatẽ illã et vñ posset in illud neglexerũt: et abiecerũt oĩa in quibus fuit labor et ingeniũ phoꝝ quorum fuit intẽtio ꝓpria laus in posteris vt falsidica tam grandia redderent, in scriptura.

n On est secretũ nec ocultum gentibus qm̃ oẽ sile adiuuet et ↄfirmet suũ sile diligat et moueat et amplectatur illud. Et medici iã dixerunt et vificauerũt illud ꝑ pte sua et dixerũt ꝙ epar iuuat ad epar et quolibet mẽbrũ suuz. sile.

¶ Et alchimiste sciuerũt illõ vitate mãifesta quomodo natura silis subingredit̃ et gaudet suo sili. et ↄgaudet illi et cõdolet. Et omnis scientia iaz vificauit illud in suis scimilibus. Et tu nota istud diligenter. quoniaz sup hoc videbitur grandis miserabilitas operum.

i Az est verificatũ et positũ in mentibꝰ oĩuz ꝙ omnis spẽs naturaľ et ꝙ omnis natura particularis vel generalis hz amicitiã et inimicitiã naturalẽ ad aliquaz aliaꝝ: Et omnis spẽs hz

aliqd timēdū horribile ⁊ inimicuȝ ⁊ destructiuū Silr aliqd exultās letificās ⁊ ꝯcordās. ⁊ ꝑ naturā vt ouis lupū: ⁊ ipsa cogſcit euȝ nō solum viuuȝ sed mortuuȝ: nō soluȝ ꝑ visuȝ sȝ ꝑgustuȝ: ⁊ lepus canē: ⁊ catta mureȝ. Et oīa q̄drupedia timēt leonem: ⁊ omnis volatilia timent aquilam: ⁊ omnia animata timent hominem: Et est insitum nature vnicuiqȝ istud ⁊ quedam habent istud ꝭm totā spēm: ⁊ ꝭm om̄e tpꝰ: ⁊ q̄dā hn̄t istud ꝭm indiuiduum soluȝ: ⁊ ꝭm certus tps. ⁊ omniuȝ est certificatio ꝙ q̄ odiunt se ꝭȝ vitā ꝙ ꝑtes eoꝝ immo pili ⁊ om̄ia odiunt se inuiceȝ postq̄ moriunt̄. Vn̄ pellis leōis oēs pelles ledit ⁊ vincit. ⁊ pellis ouis cōsumit̄ a pelle lupi. ⁊ timpanuȝ de pelle lupi fac̄ obmutescer̄ illō de pelle ouis: ⁊ sic est in omnibꝰ aliis. Et tu nota istud propter magnitudinem rerū secretarum que idem proueniunt.

e T est apertuȝ omnibꝰ ꝙ hō est finis oīum naturaliuȝ ⁊ ꝙ om̄ia naturalia sīt per ipsuȝ. ⁊ ipse vincit om̄ia ⁊ naturalia hn̄t insitā naturaleȝ obedientiaȝ ad ip̄ȝ homineȝ. Et ꝙ hō est plenꝰ om̄i mirabilitate: eo ꝙ in ipso sīt om̄es ꝯditiōes: scȝ distemperantiā in caliditate ⁊ frigiditate temperata in omni eo qō vis: ⁊ in eo sīt om̄es v̄tutes reruȝ ⁊ ad humanā naturā fauent ⁊ obediunt demōes ⁊ ipso humano corpore operāt̄ omnes secrete artes ⁊ omne mirabile exijt ex ipso sȝ nō hȝ hō om

nia ſm idez tps ſz in diuerſis temporibus ⁊ indi
uerſis indiuiduis ⁊ in eo in venit efficacia om̄iuz
rez hypocritaꝝ vboꝝ vegetabilium. Sz q̄ ſunt
partis ad partē nō ɔclarātrōe ſz expientia. Quā
tuz āt rō poterit videre ⁊ cōphendere notabis. ⁊
q̄tuz per tuā experientiā experi poteris adiunge
⁊ intellige hoc qđ ɔtra hominem eſt.

Nn pōt aliqs dicere ꝙ oīs res nō ſit ple
na mirabilitate ⁊ neſcis q̄ maioꝛis qn̄ di-
ligenter certificat. ſz vnuſqſqz vilipendit
rez de q̄ nihil ſcit. ⁊ res nihil meruit in illo. naz
vna q̄qz res hz ɔ calido ⁊ frigido. qđ eſt ſibi ꝓꝛi
um ⁊ ignis nō ſunt mirabilioꝛa q̄ aq̄. ſz ſunt di-
uerſa ⁊ alteri⁹ modi. ⁊ piperis nō ſunt mirabilio
ra q̄ iuſquiami. ſz alia. Et q credit ꝙ mirabili-
tas reꝝ exit a calido ⁊ frigido nō pōt dicer̄ qn in
oī re ſit grāde mirabile cuz vnaq̄qz res hēat de
calido ⁊ frigido. qđ ſibi ɔuēit. Et q credit ꝙ mi
rabilitas reꝝ ſit in ſtell' ⁊ aſpectib⁹ in qb⁹ ɔhūt
res ꝓꝛietates mirabiles ⁊ occultas. ſcire pōt ꝙ
oīs res hz ꝓꝛiā figurā celeſtez ſibi ɔuenientem.
ex q̄ ēt ꝓuēit ei mirabilitas i opando. Nā oē qđ
incipit ſub determinato aſcendēte ⁊ influētia ce-
leſti incipit ⁊ ɔhit. nunq̄ ꝓꝛiā efficaciā patiēdi ⁊
opandi rez mirabilez. ⁊ q credit ꝙ mirabilitas
reꝝ exeat p amiciciā ⁊ inimiciciā. vt emptio non
pōt etiā denegare. Et vlr ſm oēz moduz philo-

sophādi res vna q̄q3 est plena mirabilibus. Et postq̄ sciuerunt hoc p̄hi inceperunt experiri ⁊ educere quid in rebus est.

Lato vo̓ dixit in libro tegimenti q̄ q nō fuerit opifex dyaletice ex q̄ fit p̄nus ⁊ eleuat⁹ intellectus agil' ⁊ expeditus. ⁊ q nō est eruditus in scia naturali in q̄ declarant mirabilia calida ⁊ frigida. ⁊ i q̄ apiunt p̄prietates cuiuslibet entis in se ⁊ q nō fuerit doct⁹ in scia astrologie. ⁊ in aspectibus ⁊ figuris stellaꝝ ex qbus est vnicuiq3 eoꝝ q̄ sunt sublima v̓tus ⁊ p̄prietas. ⁊ q nō fuerit doctus in scia nigromācie q̄ māifestant s̄be imateriales q̄ dispēsant ⁊ administrāt oē qd̄ est in rebus ex bono ⁊ malo nō poterit intelligere nec v̓ificare oia q̄ p̄hi scripserūt. Nec poterit certificar̄ oia q̄ appebūt sensib⁹ hoiu3. ⁊ euadet cū tristicia ai. qm̄ in illis reb⁹ ē mirabilitas oiu3 q̄ vidētur.

Redit purus astrologus q̄ tota mirabilitas reꝝ ⁊ radix expimētoꝝ ⁊ oiu3 q̄ extāt a rebus qñ inuice3 ꝯferunt essent a figura celesti: quā ꝯtrahit vnumquodq3 hora sue interemptiōis ⁊ gñationis. ⁊ v̓ificauit in oibus q̄ exp̄tus est. Inuenit q̄ ꝯcursus reꝝ est s̄m cursu3 stellaꝝ ⁊ victoria ⁊ gaudiu3 ⁊ tristicia pendet exinde ⁊ iudicat p illō. Et iō iussit oia fieri in certis dieb⁹ ⁊ i certis oris ⁊ i certis ꝯiūctōib⁹ ⁊ sepatōib⁹ i certis ascēsionibus s3 hypocritos s̄mōes p̄para

tiones herbaꝝ.⁊ nõ potuit eoꝝ ingenium expã-
di ad oẽs vificationes phoꝝum.

Redidit magna pars phoꝝ ⁊ medicorũ
ꝙ tota mirabilitas expimẽtoꝝ ⁊ mirabi
lium exiret a reb⁹ naturalib⁹ qñ in lucẽ cõferunt
ꝑ calidũ ⁊ frigidũ.siccũ ⁊ humidũ.⁊ significaue-
rũt has ꝗttuoꝛ ꝗlitates.⁊ posuerũt ipsas radices
oium mirabiliũ.⁊ eoꝝ mixtio exigit ad oẽ mira-
bile.⁊ vificauerũt illud in suis opibus ⁊ iusserũt
sua expimenta incidere ⁊ cõponi ꝑ istã.⁊ tenere
ꝑ has res ⁊ vificari.Et cũ inuenerũt multa expi
menta phoꝝũ nõ potuerũt ea vificare ꝑ calidũ ⁊
frigidũ.imo magis ex hoc erat ꝯrium.accidit ei
mirari incessant ⁊ tristari.⁊ negãt plerũqȝ illud
⁊ si videant id.

Lato Aristoteles ⁊ legitimi.⁊ oẽs q intẽ
p derũt sup vltimũ phie iã certificauerunt
ꝙ mirabilitas exigit a rebus ꝯm modos
valde diuersos.Plerumqȝ per vtutes celestes
impꝛ̃ssas.plerũqȝ per caliditatez ⁊ frigiditatez.⁊
plerũqȝ per vtutes demonũ ⁊ nigromãticoꝛum.
plerũqȝ per vtutes alias inatas reb⁹ cũ suis for
mis substãtionalibus.plerũqȝ per relationez ꝗ̃
sunt reꝝ ad iuicez. Vñ reddunt incõprehensibi
lia reꝝ mirabilia.sic ðt autoꝛ.Plerũqȝ ꝑ se fa-
ciunt vnũ.per accidens faciũt ꝯrium.plerũqȝ di
recte plerũqȝ idirecte.Merito ꝰ plato dixit ꝙ

q nō fuerit valde solers in dialetica. ⁊ doctus in virtutibus rerum naturaliū. silr. in signis stellarum ⁊ nigromanticarum virtutū nō uidebūt rōnabilitatem mirabiliū. nec ipse sciet ea ⁊ nō cōmunicabit thesaurum phorum.

Cito igit ꝙ oīs res h₃ ex caliditate ⁊ frigiditate qđ suū ē. ex q̄ facit rē efficacē aliā per accidens. directe ⁊ idirecte. ⁊ h₃ vnā quāq₃ virtutē ex stell. Et figura sue generatiōis quā agit ī moralitate ꝯstructiōe ⁊ ꝯueniētia cu₃ alijs. ⁊ tn̄ vnaq̄q₃ res h₃ v̄tutes sibi ꝯnatas pq̄s vnaq̄q₃ res ē pricipiū mirabilis effectus.

Cum g̃ hoc ꝙ oīs natura mou₃ ad suu₃ sile pōt imaginari de mirabilitate effectū qđ vis ad oē opandam ⁊ v̄ificabis ad oia q̄ audies. ⁊ medicinalia ⁊ magica ⁊ nigromātica ſm diuersu₃ modū tue excogitatiōis ⁊ solertie. Et intromittā te suprficialr vt teipsu₃ adiuues ⁊ p̄pas ad recipiendum q̄ dicā aggregata ⁊ collecta ex phis ⁊ diuersis antiqs. Pēto g̃ istud in mente tua. ⁊ q̄ntū est per se res calida adiuuat in passiōibus frigiditatis. ⁊ est expimentū in eis ⁊ nō cōpetit calidis nisi per accidēs aut indirecte qđ est p accidēs decipiat te in primis q̄litatibus. q₂ plerūq₃ res calida sanat morbos calidos scilicet per accidēs aut indirecte.

Si vis igitur expimētari. Pric dec₃ te scire

de rebus vtrum calide aut frigide sint. et nota totum illud et postquam scis istud nota quod sit dispositio et proprietas naturalis eius vtrum ne est audacia aut timiditas aut decor. aut sterilitas. quia qualem habet natura nunquam entium talem assimilat in his quibus associatur vt Leo est animal intimidum et habens audaciam naturalem. maxime in fronte et corde. et ideo qui associat sibi oculum leonis. aut cor aut pellem que est inter duos oculos vadit audax et intimidus et inducit timiditatem omnibus animalibus. Et generaliter. in leone est virtus vadendi audaciam et magnanimitatem. Similiter in meretrice est audacia exterminata. et ideo dicunt philosophi quod si quis induit camisiam meretricis publice. aut respexerit speculum. aut se cum habuerit in quo ipsa speculatur. seipsam vadit audax et intimidus Similiter in gallo est audacia magna adeo quod dicunt philosophi quod ex ipso stupefit leo. et ideo dicunt quod si quis gestit ipsius aliquid vadit audax. et generaliter omne animal quod habet audaciam exterminatam per naturam aut per casum. si ex eo construeretur homini dat ipsi audaciam. Similiter si est animal sterile per naturam. aut per accidens aliquod eius consociatio ad aliquam mouet ad sterilitatem. Et ideo scripserunt philosophi quod nullus a proprietate vel quomodocumque cum sit asino sterilis facit viros et mulieres steriles quando ex eo sociatur aliquid pars mulieris. Similiter facit ab ortiuus s eunuchus. quoniam omnibus his est insita sterilitas et assimilant sibi in hoc homines qui sibi associat ista intrinseca. Similiter qui volunt incitare

amorē.respiciūt.n.qd aialium maxime diligit.⁊ maxime in illa hora q̄ magis stimulatꝰ i amore. qꝛ tūc in eo vigor magis in ꝓmouendo ad amorem ex illo aialia accipiūt partez in q̄ magis viget ven⁹ ⁊ ille appetit⁹ sic̄ sunt cor testiculi ⁊ matrix. Et exhibēt ea illi quā volūt intēdere masculus ad feminā exhibet testiculos Mulier v̄o ad virum exhibet menstruum aut secundinam.

¶ Et qꝛ hyrundo multū diligit vt dicunt phi. iō multum eligunt eam ad excitādum amorem.

¶ Silr̄ in hoc generꝰ turtur colūba ⁊ passet.maxime qn̄ capiuntꝰ amore siue venere.tunc.n. irrefragabiliter ꝓuocāt ⁊ inserꝰt amorem.

¶ Silr̄ qn̄ volūt facere loquacē a ꝓpinquant de ligua canis aut de corde. Euz aūt volunt facere facundū aut delectabile associāt ei philomenaz. ⁊ vlr̄ quācunq3 v̄tutē.aut ꝓprietatē naturalez vident in aliquo entiuz naturaliuz ꝑm excessum suspicantꝰ assimilare aut ꝓmouere seu inclinare dispositum ad illud ꝓpter qd sciunt firmiter ꝙ pōt plus iuuare q̄ꝫ nocere.eo ꝙ hꝫ illō insitum a sua natura. Et omnis virt⁹ mouet ad tale q̄le est ꝑꝫ posse suuz. Et sic intelligo esse in rebus mirabilibus que audies. Et hoc dictum sit ad introducendum animum tuum.

Jnit autor libri tegimenti ꝙ q̄dā sunt manifesta sensibus in q̄bus nullā scimus rō

ne. ꝛ q̄dā sūt manifesta rōne in q̄bus nulluꝫ sen-
suꝫ nec sensationeꝫ ꝑcipimus. Et in primo ge-
nere entiuꝫ nulli credendū est nisi experientie: ꝛ
non ē expienda ratio nec neganda experigentia.
¶ Et in scđo genere entiū nō est expectāduꝫ sen
sus q2 sentiri nō pōt. Quedaꝫ igitur sola experiē
tia sūt credēda sine rōe cū lateāt hoies. Quedaꝫ
sola rōe cū careāt sensibus: nā ꝙuis manifestam
rōeꝫ nesciam⁹ ꝙ magnes trahit ferrū: ita tn̄ māi
festat illud experientia qđ nullus denegar̄ debꝫ:
ꝛ queādmoduꝫ istud est mirabile ꝙ sola experiē-
tia certificat: ita in alijs dꝫ hō extimar̄ nec dꝫ ne-
gare qcꝙ mirabiliū: ꝙuis rōeꝫ nō hꝫ sꝫ dꝫ expe
riri q2 cāe mirabiliū sūt latētis. Et ex tā diuersis
ꝓcedentibus ꝙ hūanus intellectus ꝰm plato. nō
nō pōt eas imitari: Magnes ḡ trahi ferꝝ carabe
trahit paleā: ꝛ q̄dā alius lapis trahit vitrū: Sic i
entibus sᷓ mirabilia declarata pħis per experiē-
tiam q̄ nullus denegare dꝫ donec expitur illud
ꝰm modū pħoꝝq illud inuenerūt: Nā dicūt pħi
ꝙ palma ē arbor ꝛ hꝫ masculū ꝛfeminā: cū ḡ feia
aꝓpinq̄tur masclo: vides feiaꝫ declinatā ad ma-
sculuꝫ ꝛ mollificātur folia eius ꝛ rami ꝛ declināt
ad masculum: cū ḡ ad palmas vidēt illud ligāt fu
nes a masclo ad feiaꝫ: reddit ḡ erecta sup seipsaꝫ
q̄si adepta sit masclo per ꝯtinuationeꝫ funis vtu
teꝫ mascli: q̄r e ḡ negas ꝙ in hac sit reliq̄ꝝ reꝝ q̄

suis ꝓprietatib⁹ agũt donec per experientias cer
tificetur tibi certitudo ꝛ destruat̃ f̃litas. Negoci-
um ãt tuuz sup̃ illud qd narrauimus in libris no
stris duoꝝ rumoꝛ ꝓpalat̃ in regiõibus:ꝛ q̃ꝝ vesti
giuz laudat̃ apd sapientes absqꝫ experiẽtia ipsius
cuius ꝓprietates sumũt̃ est inuidia ꝛ odiũ:ex q̊ sp
ꝓuẽit obliqtas intellectus ꝛ iudicij in hoꝛe. Mł
ti tñ antiq̃ꝝ narrauerũt res mirabiles:tñ iã rece-
ptas apd vulgus ꝛ v̾ificatas:Ego narrabo tibi q̃
dã vt tu firmes mentez tuã sup eas:ꝛvt sit parata
credulitati eoꝝũ q̃ rõ nõ põt ꝯfirmari ẜm sensuz.
qꝛ p̄dictuz in eis est adiutoꝛiuz.
¶Ex eis itaqꝫ est ꝙ filius messie dixit in libro
de aialibus. Si induit vestimẽtuz viri mł̃ier fe-
ta:deinde ĩduat ipsuz vir ꝑus q̃ꝫ abluat ipsuz re-
cedit ab ipso febris quartana.
¶Et in libro d animalibus dr̃ ꝙ leopardus fu-
git excraneo hominis:ꝛ alibi:ꝙ si carneũ hois an
tiqui sepeliat̃ in turri colũbaꝝ aut põat̃ in ea ha-
tãt ꝛ qescũt columbe ibi ꝛ mł̃tiplicãt̃ dõec ꝯstrin-
gãt̃ in ea. ¶Et in libro d tyriaca galieni ꝙ ẜpẽs
q dr̃ regulus est subalbid⁹ supra cuius caput sunt
tres pili:ꝛ qñ vidꝫ euz aliqs moꝛit̃ statim:ꝛqñ au
dit sibuluz eius aliquis vel aliquid moꝛitur:ꝛ oĩs
bestia q̃ cõedit ex eo moꝛtuo etiã moꝛit̃. Et dixit
aristotiles ꝙvbi fit estas sex mẽsibus siłr hyems
est fluui⁹ in q̊ inueniunt̃ vipeꝛ̃:q̃ꝝ ꝓprietas est vt

minꝗ̄ videāt q ſi moriantur: ⁊ nō faciunt hoc niſi dum viuunt cuȝ vō ſt mortue nihil nocent. Et in geniauit ariſto. cuȝ alexā. vt recipiet ſpeculū magnuȝ ⁊ ambularet cuȝ eo vſus eas: ⁊ cuȝ reſpexerint ſeipſas in ſpeculo mōtue ſt. Fuit ḡ qbuſdā incredul⁹ ſmo ariſt. Nā Auicen. inſtās Ariſto. ſi aliqs vidit euȝ mortu⁹ eſt. Vñ nō eſt vitas i ſmōe. Et dixerūt ſi aliqs acciperet ō lacte mlieris lactātis vginez ſuā q̄ eſt ab ymatu ⁊ pōat invitreo vaſe ⁊ ſepiliat vel ſuſpendat in turri apō introituȝ columbaꝝ ⁊ exituȝ habitāt ⁊ mltiblicant columbe in ea dōec ſint innumerabiles: Et dixerunt qñ os hois mortui ſuſpendit in aliq̄ iuuat a q̄rtana: ⁊ ſi ſuſpendit os hois mortui ſuper illum q ꝯq̄ritur de ventre ſuo ſanatur. Et dixerunt: ſi dentes pueri in ꝑmis cuȝ cadunt ſuſpendāt ante ꝗ̄ veniāt ad terrā ⁊ ponātur in lamina argenti ⁊ ſuſpēdāt ſuper mlieres eas ꝓhibent impregnari ⁊ parere. Et in libro Cleopatre qñ mulier accipit omni menſe de vrina mule pōdera duo ⁊ biberit ipſa nō ꝯcipit. Et in lib. decoriatiōiſ: accipe quantitateȝ fabe de alcith ⁊ in funde ipſaȝ in vrina mule: ⁊ da mlieri ad potādū ⁊ nō cōcipit. Et dixit Alexā. qñ accipitur aliquit ō vmbilico infātis q egreditur ⁊ incidit ⁊ pōitur ſub lapide anuli de argento aut auro: tunc ei q neſcit euȝ nō aduenit colica paſſio penit⁹. Et dictuȝ eſt ꝙ ſi ligetur

seme acetose in pano ⁊ suspēdat̃ sup tympanum sinistrū non concipit donec permanet super ip̄z.

¶ Et dixit galie. ꝙ qn̄ folia acetose comedunt̃ soluūt ventrē. Et qn̄ bibit̃ semē eius soluit ventrem. Et dicitur ꝙ radix acetose suspensa super habentem scrophulas iuuat ip̄m.

¶ Et dicūt phi qn̄ vis vt redeat bestia ad hospitiuz suū lene frontē ei⁹ cū cepe squilla ⁊ redibit.

¶ Et arist. dixit i li. ð aīalibus. Si ponat aliqs cerā ꝯtritā sup cornua vituli vaccaꝝ vadit cū eo vbicūq3 vult sine labore. ⁊ si i ungat aliqs cornua vaccarū cū cera ⁊ oleo aut pice recedit dolor pedū earū. Et si qs delinuerit caput thauri oleo rosaꝝ apostemat̃ caput ei⁹. Et si liniatur cū eo caput vacce morit̃. Et si aliqs vnxerit linguā boū cū sepo aliq̄ nō gustāt cibū nec comedūt. sed prius moriunt̃ fame nisi abstergat̃ cū sale ⁊ aceto Et si qs inūgit anū galli' cū oleo nō calcat gallinam nec pōt. Et si qs vult vt nō vociferet gall⁹. caput eius inunge oleo ⁊ frontem.

¶ In libro archigenis ð qn̄ cauilla leporis' suspenditur sup euz q patitur colicā cōfert.

¶ Et dixit Aris. qui sedet super pellem leonis recedunt ab eo emoroide.

¶ Et dixerūt phi si annularē abortiui suspēdit sup se mlier nō ꝯcipit donec p̄manet sup ipam.

¶ Et qn̄ bibit mulier vrinam arietum nunq̄

ꝯcipit. ⁊ qñ bibit sanguinem leporis nõ concipit.
¶ Et si sterc⁹ leporis suspẽdat̃ sup̱ mulierẽ non ꝯcipit donec p̱manet sup̱ ip̃am. Et origanũ mõtanum qñ teritur ⁊ puluerizatur super locum formicarum dimittunt formice locum suum.
¶ Dixerunt phĩ. Si suspendat̃ caput capre super illũ q̃ patit̃ scrophulas sanatur p̱ ip̃m. Et dr̃ in libro decoronationis. accipe myrrham ⁊ line pollicẽ pedis dextri tui cũ oleo de palestina tritã nã tũc tu cõcubes dũ illud p̱manet sup̱ pollicez. Et dr̃ ibi q̄ si tu accipis fel hirci ⁊ adib ⁊ exicca vtraqz. deinde tere ea. ⁊ calefac ambo cuz puro oleo ⁊ line cum ea priapum in circuitu hora coitus. ⁊ nullum alium expectet preter te.
¶ Dicunt etiã phĩ. Si accipiat̃ mediũ pondus .iij. illius. ⁊. v. ex duobus testicul' vulpiũ. ⁊ ex felle galli ⁊ p̱misceat vtraqz ⁊ portet ea cõtinue tribus diebus in vulua si in die q̃rta futuat eaz vir impregnabitur a masculo.
¶ Si suspendit̃ cauda Adib supra p̃sepe vaccarũ aut pecudũ nõ appinquabit luppus dõec p̱manebit illic. ⁊ si suspendit̃ cauda lupi. aut pellis aut caput supra presepe nõ comedent boues nec bestie aliquid. Et si inungit se mulier sepe vrina adib nunq̄ concipit.
¶ Si vis vt mulier nõ corrũpat̃ nec q̃rat viros. Accipe priapuz lupi ⁊ pilos palpebraꝝ eius ⁊ pi

los q sunt sub barbaleus ꝛ ꝯbure illud totū ꝛ da ei in potu ipa nesciēte. ꝛ nullū aliū volet. Et dixerunt qñ mulier non vul virū suū. tunc accipiat vir eius aliqd de sepo hircoꝝ medioꝝ inter paruos ꝛ magnos. ꝛ liniat cū eo priapuz suū ꝛ coeat ipa. n. amabit eū ꝛ nō coibit postea cuz aliqbus.

¶ Et dixerunt ꝙ testudo qñ venenaꝛ comedit origanuz ꝛ sanatur. ꝛ iō sciūt ꝙ origanū succubuit cū veneno. Dr etiā ꝙ mustela qñ venenatur a serpente comedit rutaz ꝛ sciunt ex hoc ꝙ ruta est contrarium veneno serpentum.

¶ Et mus suppositus puncture scorpionum liberat. qr contrarius ꝛ nihil timens eum.

¶ Dicunt phi ꝙ si qs extraxerit calcaneū mulieris mustele ipa existente viua ꝛ suspēdatur super mulierem nō cōcipit donec maneat sup eam ꝛ quando remouetur impregnatur.

¶ Et inuenerunt phi ꝙ si aliq̄ mulier est sterilꝭ qñ apponunt rez facientez sterilez mulier fit non sterilis ꝛ econuerso.

¶ Si accipiaꝛ duo testiculi mustele ꝛ stringanꝛ ꝛ liganꝛ in crure mlieris. ꝛ habeat eos secuz mulier nō cōcipit. Et dr ꝙ qñ spōgia pijciꝛ in vino mixto aq̄. deinde extrahiꝛ ꝛ restringiꝛ ꝛ exprimiꝛ egrediꝛ aqua ex eo ꝛ remanet vinum. ꝛ si non est mixtum nihil egreditur.

¶ Dixit Tabariensis ꝙ si suspendiꝛ lapis spō-

gie in collo pueri q̃ tussit tussi vehemēti sedatur tussis ei⁹. Et qñ intromittitur in caput asini aut anum scarabeus sincopisat ⁊ non vertitur donec extrahatur ab eo.

¶ Et si hō comedit lentes ⁊ mordeat nō sanat morsus. Et qñ intromittitur in anum arietis al tis siue alcit cadit lana eius

¶ Dicitur etiam ꝙ si ligetur aliquis lapis cū cauda asini. non rudet nec ruget.

¶ Si accipiant pili asini q̃ sunt iuxta priapuꝫ e⁹ ⁊ dent alicui in potu triti cū vino. cui vis incipit statiꝫ pedere. Silr̄ si aliq̃s accepit oua formicarū ⁊ ꝯtriuerit ea ⁊ ꝓiecerit in aquā ⁊ dederit ea in po tu cui vis statim non cessat pedere. Similiter fa ciunt cum vino.

¶ Et dr̄ ꝙ si feceris anulum ex virga myrti re- centis. ⁊ intromisceas in ipsuꝫ anulareꝫ digituꝫ sedat apostema sub ascellis.

¶ In libro Aristotelis radix iusquiami albi qñ suspenditur sup̄ patientē colicā cōfert ei. Et quā do haureat ⁊ nitrū falsum ponitur in vase ⁊ poni tur sup̄ ip̄m acetum. bubit fortiter absq̃ꝫ igne.

¶ Dicit etiā in libro Hermetis quādo ꝓijcitur semen porri sup̄ acetū. recedit acetositas eius.

¶ Belbinus dixit qñ accipis albumen oui ⁊ a lumē ⁊ lenis cū eo pānuꝫ ⁊ ip̄m abluis cū aq̄ sal sicca eum prohibet ignem comburere.

¶ Dixit aliꝰ qñ accipit arsenicuꝫ rubeuꝫ ⁊ alu-
men ⁊ teruntur ⁊ ꝯficiuntur cuꝫ succo semꝑuiue
⁊ felle thauri ⁊ linit cū eo hō manus suas. dein-
de accipit ferruꝫ ignituꝫ nō cōburiti ipꝫ. Silr̄ si
accipiatur ex magna ⁊ alumīe iamēi ⁊ talo ⁊ ace
to forti ⁊ altea ⁊ ꝯtriueris ea ꝯtritiōe bōa: ⁊ linis
cum ea manus nō ledit eas ignis.
¶ Et dixerunt in carabe qñ multuꝫ teris ipꝫ ⁊
sufflas vsus lāpadē cuꝫ sufflatorio. inflāmatur ex
eo ignis magnus. ⁊ ab eo nihil ꝯtactū ꝯburitur
Et qñ volueris vt q̄ sunt in palatio videātur ni-
gri. Accipe de spuma maris ⁊ calcanto ⁊ ꝑmisce
ea silr̄. deide humecta cū ea liciniū ⁊ illumina cū
eo lāpadeꝫ. Qñ vis vt q̄ sunt in palatio videan-
tur sine capitibus. accipe sulphur citrinū cū oleo
⁊ pone ipm in lāpade ⁊ illumina cum eo ⁊ pone
illud in medio hoīum ⁊ videbis mirum.
¶ Et iteꝝ dixit Belbinus q̄ posuerit portula-
cam super lectum suum non videbit somnium
nec visionem penitus.
¶ Et aristo. dt̄ ꝙ eq̄ qñ odorāt fumū lampadis
extinctā abortiunt ⁊ indignantur. Et silr̄ hoc ac
cidit quibusdam mulieribus pregnantibus.
¶ Dixit arist. ꝙ si q̄s ingeniatur cameluꝫ coire
cuꝫ mr̄e sua. ⁊ ipse pn̄tit illud ipse ꝓsequitur euꝫ
donec iterficit cuꝫ. Et si ingenietur equuꝫ ascen
dere matrem suam ⁊ pn̄tiat illud interficit seipꝫ

ꝛ necat intendens ad hoc.
¶ Et dixit Tabariẽſis. ſi accipiatur raſani ꝛ cõ ficiatur vl' accipiatur ex eo ps cui⁹ ſit magnitudo ꝛ ſuſpẽdat. s. mulierẽ poſt ptũ egreditur ſcõina.
¶ Et dicunt pħi ꝙ ſi ſubmerges muſcaſ in aq̃z videnť mortue. ꝛ ſi ſepelianť in cinerẽ reſurgunt iteꝝ. Et qñ ſubmergis Bombor moritur ꝛ roretur ſup ipſuz acetuz: viuificatur. E tqñ ſepel' ſcarabeum in roſis moritur. Et ſi ſepelis in ſtercore viuificatur.
¶ Dixerũt ꝛ pħi ꝙ qñ pẽne aqlaꝝ ponuntur cũ pẽnis alioꝝ aĩaliũ. ꝯburũt illas ꝛ mortificãt eas ſic ipſe eſt vincẽs in vita ſua oẽs aues ꝛ dñans. pẽne aqlarũ ſunt ꝑniciose oĩbus pẽnis. Et dicũt pħi ꝙ ſi põitur in aliq̃ loco pellis ouis cum pelle adib. corrodit ꝛ ꝯſumitur. Et q induit pannũ ex lana ouis quã cõedit adib: nõ ceſſat ab eo pruritus donec iduit eũ. Et ſi acceperis piluz eq̃ ꝛ extenderis ipm hoſtiuz domus nõ ingreditur hoſtium illud ſignifex donec ſuper eo ſtat pilus.
¶ Et ſi ſuffumigas domũ aut locuz pulmõe aſini mũdas euz ab oĩ ſerpente ꝛ ſcorpione . ꝛ ſciũt pħi ex hoc ꝙ vz. in veneno.
¶ Tebarienſ etiã dixit. ſi lingua vppupe ſuſpẽdatur ſuper patiẽtez oblinionẽ reddit eũ memorem. ꝛ ſuffumigato cuz pẽnis eius expellit demones ꝛ alienationes.

Et lib. Cleopfe d2. si mulier nō delectatur cū viro suo accipe medullā lupi ō pede sinistro 2 porta ea3 ꝛ nullu3 diliget nisi te. Et d2. qñ accipitur coxa strutiōis masculi sinistra ꝛ bulitur cu3 oleo deinde liniuntur cum eo origines pilorum nunq̃ renascuutur.

¶ Et dixit architas. si accipiatur cor du3 viuit ꝛ suspēdatur super patiētē q̃rtanā eradicat eam.

¶ Et spoliu3 serpētis qñ stringitur super anchā mulieris accelerat partum. sed cum parit illico remoueantur.

Dētes oīum serpentu3 qñ eradicas eos du3 viuit ꝑpēsꝛ suspēdantur sunt quartanarium tollunt abeo quartanam. Et si suspendatur serpens. super dolente3 dentē. ꝓdest. ꝛ si serpens occurrit pregnanti abortit. ꝛ si occurrit ei dum parit accelerat partum.

¶ Et dicunt. si acceperis caninū dentē cocodrili ex palato eius superiore sinistro. ꝛ suspēdis eū supra febricitātē. sanat ꝛ nō redibit ad ip3 vnq̃. Et dixerūt q2 leo terretur ex gallo albo. ꝛ leo īter rum timet ignem.

¶ Et q iungit cū sepo renū leōis nō tiet ire iter bestias. Et omnes bestie terrentur ex leone. Et qui linit corpus suum cu3 stercore leporis terrētur ab eo lupi.

¶ Et si teritur arsenicu3 citrinu3 ꝛ admiscetur

lacti si cadit super ipsuz musca que nõ moriatur.
¶ Si acceperis dextruz pedẽ testudinis ꝛ suspẽdis ipz super dextruz pedẽ podagrici confert ei. Silr si sinistꝝ sinistro. ꝛ sic manꝰ eius ꝯfert manui ꝛ digitus digito. Et si accendatur ignis corã ernioso ex viridibus lignis ficulneaꝝ crepitãt testiculi eius.
¶ Et in libro Hermetis. oculi vrsi ambo q ligantur in pãno lini super adiutoriuz sinistruz remouent q̃rtanã. Et dr ꝙ si lupus videbit hoiez ꝛ ipe nõ videt euz stupefit hõ ꝛ timet ꝛ raucescit. Et iõ si qs gerit oculuz lupi iuuat ad victoriã ꝛ ad audaciã ꝛ depellationẽ ꝛ timorẽ aduersarij.
¶ Et dr ꝙ si fiat anulus ex albis vngul asini q iduit ipum epileticus nõ patitur epilentiam.
¶ Et dixerunt qñ vis ne aproximent musce, domo. tunc pone ꝯdisim ꝛ oppiuz in albedine calcis. ꝛ inde albifica domuz cuz ea ꝛ tunc nõ ingredientor musce penitus.
¶ Et qñ vis vt narret tibi mulier vl puella tua oĩa q̃ fecit. accipe cor columbe ꝛ caput rãe. ꝛ exicca vtraqz ꝛ tere ꝛ pulueriza super pectus dormientis ꝛ narrabit oĩa q̃ fecit. Cum võ euigilauerit exterge illud a pectore ne alenetur.
¶ Et dicunt ꝙ si qs suppõit adamãtem capiti mulieris dormiẽtis. manifestat si ẽ adultera. qm̃ si sic est resilit territa delecto. ꝛ si non amplecti-

tur vir suum cum grandi dilectione.
¶ Et dicunt q pellis asini qñ suspenditur super pueros. prohibet eos terreri.
¶ Et dicit architas q si accipiat cerumen auris canis sinistre ꝛ suspendat febricitantib⁹ ꝑiodice confert multum. maxime q̃rtane.
¶ Et dicũt pħi q aliq̃ spẽs vel idiuiduũ q̃ nun q̃ habuit egritudinẽ ꝯfert oi egritudini. ꝛ cui nũ q̃ affuerit dolor aliquis. succurrit ꝛ sanat hominem ab illo.
¶ Et si suspendit spuma maris sup coxã mulieris sinistrã accelerat partũ ꝛ qñ suffumigat dom⁹ cũ vngula muli sinistra nõ remanẽt in ea musce.
¶ Et q suspẽdit cor vppupe. aut oculũ aut celebrum supra se ad colluz suum confert obliuioni ꝛ subtiliat intellectum hominis.
¶ Si mulier ñ põt ꝯcipe accipe cõnu ceruinũ pulverizet ꝛ misceat cuz felle vaccino. teneat mulier sup se ꝛ coeat ꝛ statiz concipiet.
¶ Seta de cauda eque posita super ostio nõ permittit intrare zanzalas.
¶ Dens pulli vnius ãni positus in collo infantis facit eos ꝓuocare dentes sine lesione.
¶ Dens eque positus super caput furentis. statim liberat eam.
¶ Si mulier nõ p̃t concipere detur ei nescienti lac iumenti. ꝛ ea hora coeat ꝛ statim concipiet.

¶ Unguis equi suffumigatus in domo effugat mures Idem fit ex vngula muli.
¶ Ut tota aq̄ calida exeat de caldario. attramē tum. i. terra frācisca cū pice ꝑijce ī aquā. ⁊ tota exi bit. Ut ignis de aq̄ exeat. testaꝫ oui accipe ⁊ sul phur viuum tritum impone ⁊ calceꝫ ⁊ claude fo- ramen ⁊ mitte in aquam ⁊ incenditur.
¶ Et dicitur ꝙ si ponatur cāphora super aquā accenditur ⁊ conburitur in aqua.
¶ Ut aues māibus ꝯprehēdas. accipe grana q̄ uis in fece vini ⁊ in succo cicute valde imbibita ⁊ obijce ad aues omnis auis que inde gustat ine- briatur ⁊ perdit vires.
¶ Si q̄ mulier te ligauit maleficijs ad amorem suū. ⁊ vis illud dissoluere. accipe camisiam suam ⁊ per capicium eius minge foras ⁊ per manicam eius dexteram. ⁊ non curabis de ea.
¶ Ut mulier cū aliq̄ adulterare nō possit. inci- de de capillis eius ⁊ puluerē illoꝝ tibi super fe- retrum sparge. ante tñ unge feretrum cum mel- le. ⁊ mox coeas cum muliere. ⁊ cum volueris sol uere ex tuis capillis fac sitr.
¶ Et dicunt si aliqs inungaꝫ lacte asine cōgre- gabuntur in eo omnes publices domus.
¶ Litteras que nō legūtur nisi de nocte. Cū fel le testudinis scribe aut lacte ficus si ponantur ad ignem. aut cum aqua vermis lucentis de sero.

¶ Si accipiantur multa albumina ouorum de
gallina post mẽsem fiunt vitruꝫ. ⁊ dura vt lapis
⁊ ex hoc tl'e sit topacius sophysticatus si prius cũ
croco vel terra rubea liniatur.
¶ Silr̃ spuma que inenitur circa testiculos cer-
ui vel eq̃ vel asini fatigati. admisceat̃ cũ vino. ⁊ il
lud vinum detur alicui potationi abhorrebit vi-
num per mensem.
¶ Et si habuerit plures anguillas in vase vini
⁊ dimittãt̃ in illo mori si qs biberit ex illo abhor
rebit vinum per annũ. ⁊ forte semper.
¶ Et diꝙ si accipiat̃ funis aliq̃ cũ q̃ suspendit̃
fur vel suspensus ẽ. ⁊ aliq̃ntulum palee quã tur-
bo vẽti in aere suspẽdit ⁊ ponat̃ in olla ⁊ misceat̃
cũ alijs ollis. illa oẽs alias frãgit. itẽ accipe aliq̃n
tuluꝫ p̃dicti funis põe i instrumẽto cũ q̃ mittit̃ pã
nis in furno. qñ ille q̃ mittere dꝫ in furno mittit
⁊ nõ poterit immittere sed extra exiliet.
¶ Ut hoies videantur sine capitib⁹. accipe spo
lium serpentis ⁊ auripigmẽtũ ⁊ picẽ grecã reupõ
ticũ. ⁊ cerã nouaꝫ apũ ⁊ segimẽ asini ⁊ tere oĩa ⁊
mitte in rudi olla plena de acqua ⁊ facias bulire
ad lẽtuꝫ ignẽ. ⁊ p⁹ea dimitte frigescere. facias ce
reuꝫ ⁊ ois q̃ illuminabit̃ eo videbit̃ sine capite.
¶ Ut hoies videant̃ hr̃e q̃rũlibꝫ aialiuꝫ capita
accipe sulphur viuũ ⁊ litargiꝫ ⁊ istis sil' pulueri
zatis sparge in lampade oleo plena. habeantqꝫ

candelaꝫ de cera vginea q̄ pmixta sit cū fece illi-us aialis cui⁹ caput vis vt videat̄ hr̄e tenēs can delā accēsaꝫ de lampadis igne. ꝛ da bibere vinū cū valdimonie. ꝛ illi q inde potabunt videbunt se habere caput animalis.

¶ Ut hoīes videāt̄ hr̄e vultū canis. accipe adi-pē de aure canis. vnge ex eo paꝝ de bōbicino no uo pone in lāpade noua de viridi vitro ꝛ pōe lu-cernā inter hoīes ꝛ cernūt vultū canis.

¶ Ut hoīes videant̄ hr̄e tria capita accipe de pi lis asini mortui ꝛ fac funiculū ꝛ sicca ꝛ sume me-dullā de osse principalis dextri hūeri. ꝛ misce cū vga vginea. ꝛ in line funiculū. ꝛ pone sup limina-ria domus. ingredientes domū tria capita habe bunt. ꝛ q in domo sunt intrātibuꝭ asini videbūt̄.

Si vis vt caput hoīs caput asini videat̄. tolle de segimine aselli ꝛ vnge hominēꝫ in capite.

¶ Si vis vt pullus aut res alia saltat in disco. accipe argenti viui ꝛ puluerē calamite ꝛ mitte in ampullā vitreā sigillatā. ꝛ illā pone intra rē cali dam. qꝛ cū sit argentū viuū calidū mouet se ꝛ fa cit eam saltare.

¶ Si vis vider̄ ꝙ alij nequeūt. accipe fel de ma sculo catto ꝛ adipē galline oīno albe. ꝛ admisce insil̄. ꝛ oculos tuos inunge ꝛ vidꝛ Si vis itellige re voces auiū associa tecū duos socioꝭ in qnto ca lēdas nouēbris ꝛ vade in qōdā nemus cū caīb⁹

q̄si ad venādā ⁊ illā bestiā quā primo inueneris defer tecū ad domū ⁊ p̄pa cū corde vulpis. ⁊ sta tim intelliges voces auiu3 vel bestiaꝝ. Et si vis vt aliquis intelligat oscula eū ⁊ intelliget silr.

¶ Si vis soluere vincula vade in siluā ⁊ ꝓspice vbi picanidū habuerit cū pull'. ⁊ qñ eris ibi ascen de a d arborē ⁊ foramē eius circūliga q̄cūq3 vis. q2 cū videt te vadit ꝑ q̄dā herba quā pōit ligatu rā ⁊ stati3 rūpit ⁊ cadit herba illa in terra3 super pānum quem debes posuisse sub arbore ⁊ tu sis presens ⁊ accipe.

¶ In nido vppupe est q̄dā lapis q̄ est diuersoꝝ coloꝝ. defer tecū ip̄m ⁊ eris inuisibilis.

¶ Ut hō semp̄ eunuchus sit. accipe ex vmiculo qui in estate lucet ⁊ da ei bibere.

¶ Ut mulier ꝯfiteat q̄ fecerit ranā aq̄lem cōpre hēde viuā ⁊ tolle eius linguā. ⁊ remitte illam in aquā ⁊ pone illā linguā sup̄ p̄tem cordis femine dormiētis. que cu3 interrogat v̄a d̄t.

¶ Si vis aliquem terreri in somno. capiti eius suppone pellem symie.

¶ Si vis capere talpā. pone in foramie eius ce pe vel porrū aut alleū ⁊ statim egrediet sine viri bus. Serpēs nō accedit ad alleu3. nec canis gu stat aliquid tinctu3 cum alleo ⁊ si fomeat.

¶ Suffumigatio quam cu3 feceris videbuntur oēs informa elephātu3 qui sunt in domo ⁊ equo

rum magnorum. Accipe speciem que dr̃ Alca-
chengi ꝛ cõtere ꝛ confice ipsam cũ aliq̃ntulo pin
guedinis delphini. ꝛ fac ex eo grana sicut citri.
Deinde fumiga ex eis super ignẽ stercoris vac-
ce que mulget. Et nõ sit in domo loc⁹ ex q̃ egre
dietur fumus nisi porta. ꝛ fit lar sub terra deint⁹
Nam oẽs q sunt in mansione videbunt q̃si ipsi
sunt hoies magni in formis equoꝝ. elephantum
ꝛ est mirabile valde.

¶ Suffumigatio alia. quã cuȝ facis vides foris
virides ꝛ multi formes ꝛ mirabilia infinita. que
ꝑ multitudine non discernũtur. Accipe Timar.
idest Vermiliuȝ ꝛ lapidẽ Lazuli ꝛ pulegiuȝ mõ
tanum. ꝛ pulueriza totuȝ. ꝛ cribella illud ꝛ confi
ce illud cum pinguedine delphini. vel equi vel
elephantis fac grana in modicuȝ ciceris ꝛ sicca ĩ
vmbra ꝛ suffumiga in eo quando volueris ꝛ fiet
quod dictum est.

¶ Suffimigatio ad videndũ in somno quod fu
turuȝ est de bono ꝛ malo. Accipe sanguineȝ asi-
ni congelatum ꝛ lupi cerui pinguedinem ꝛ sto
racem aggrega totum ponderibus equalibus ꝛ
conficiantur ꝛ fiant grana ꝛ suffumigetur cuȝ eis
domus. Tu enim videbis in somno tuo qui nar
rabit tibi omnia. ¶ Modus faciendi licinium
qđ quando accẽdes videbis hoines in quacũqȝ
forma volueris. Accipe oculos bubonis: ꝛ ocu-

los piscis q dicitur affures: ꝛ oclos piscis q dr̄ Li binitis: ꝛ fel lupoꝝ. Cōtrita ḡ ea manibus cōmiscēdo: ꝛ pone ea in vase vitreo. Cū ergo vis opari eum: Accipe adipez cuiuscūqꝫ vis bestie qꝫ fiat hoc in forma eius: liquefac eā ꝛ pmisce cū illa medicina: ꝛ inunge cū eo licinium qdcūqꝫ vis: deinde accende ipsum inmedio edis videbūtur enīz homines in forma illius bestie cuius pinguedinē accepisti. Licinium aliud vt hoīes appareant in forma angelloꝝ: Accipe oculos piscis ꝛ oculos siloe. id est frāgentis ossa ꝛ cōtritta eos manibus maleando ꝛ pone eos in vase vitreo septem diebus: deinde pone in eis aliquid de oleo ꝛ illumina cū eo in lāpade viridi: ꝛ pone ipsuꝫ corā hominibus q sūt in ede: ipsi enim videbunt se in forma āgeloꝝ ꝛ igne accenso.

¶ Licinium aliud faciens appare hoīnes nigraꝝ facieꝝ: accipe lāpadē nigrā ꝛ funde sup ipsā olleū sambucinū vel argentū viuū. ꝛ funde in illo oleo vl' argento viuo ex sanguine flebotomatiuꝫ. ꝛ pone in illo sanguine sambucinū vel argētū viuū. Aliud sit liciniū. ex pānis mortui aut ex pānis nigris: ꝛ accende ipsuꝫ in medio edis. Nā tu videbis ex hoībus mirabilia quando videbunt se ad inuicē cū illis formis. Lāpas mirabilis in q̄ apparēt res quantitates terribilis habens in manu virgā ꝛ territat hominem. Accipe ranā viriden

ꝛ decolla eā ſupra pannū exequiaꝝ viridē: made fac ipſuꝫ cū oleo ſambucino ꝛ pone ipſuꝫ liciniū: ꝛ illumina cū eo in lampade viridi: nam tu videbis nigrum ſtantē: inter cuius manus erit lāpas ꝛ mirabile.

¶ Lāpas qua cū aliquis tenet in manu nō videt aliquos eorū qui ſunt ibi ꝛ qui fuit poſt ipſum videbit t tū. Accipe piſcem qui dicitur Delphinꝰ deinde accipe pannū lini aut funeris ꝛ ſparge ſuper ipſuꝫ aliquid ex zimar: deinde funda ſuper illud ex illa pinguedine liquefacta Deinde ſtringe manum ſuper ipſuꝫ: ꝛ inuolue pannū: ꝛ fac ex eo liciniū Deinde accēde ipſuꝫ in lāpade eris viridis: ꝛ fiet qđ tibi dixi.

Lāpas alia faciēs apparere hoīes in forma feda ꝛ terrētur inuicē hoīes ꝛ faciunt ipꝫ fingentes demoneꝫ: accipe pilos ex cauda canis nigri i quo nō ſit albedo ꝛ aliquid ex pinquedine eius liquefac pinguedinem: deinde accipe pānū exequiaruꝫ ꝛ fac deinde liciniuꝫ: deinde line ipſuꝫ cuꝫ eo qđ feciſti ꝛ illumina ipꝫ cuꝫ lāpade viridi cuꝫ oleo ſambucino ꝛ accende ipꝫ in domo ꝛ nō ſit tibi liciniū p̄ter ipſuꝫ ꝛ videbis mirabile Liciniuꝫ pulchruꝫ vt domus videatur tota plena ſerpētuꝫ ꝛ imaginuꝫ donec liciniuꝫ permanet accenſuꝫ accipe pinguedinē ſerpentis nigri ꝛ ſpoliuꝫ ſerpentis nigri ꝛ pānuꝫ exequiaruꝫ ꝛ fac liciniuꝫ ex illo pāno. de

inde line ipsum cum illa pinguedine. ⁊ pone spo
liuz serpētis in ꝯcauitate ei⁹ ⁊ illumina cuz oleo
sambucino in lāpade viridi aut nigra. Aliud li-
ciniuz ꝙ qñ est accensum ⁊ infundit sup ipsuz aq̄
in ualescit ⁊ qñ oleuz extinguit. accipe calcez quā
nō inuenit aq̄ ⁊ ꝑmitte eā cuz eq̄li pōdere sibi ex
cera ⁊ medietatis ei⁹ ex oleo balsami ⁊ napta ci-
trina cuz eq̄li sibi ex sulphure fac liciniuz ex ea ⁊
rora super ipsum aquam ⁊ accendetur ⁊ rora su-
per ipm oleum ⁊ extinguetur.

¶ Licinium aliud qđ cuz accendit oīa videntur
alba ⁊ argētea. accipe lacertā ⁊ abscinde caudaz
eius ⁊ accipe qđ exit q: ē sil'e argēti viui Deinde
accipe liciniuz ⁊ madefac cuz oleo ⁊ pōe ipsuz in
lampade noua ⁊ accēde domus eius videbitur
splendida ⁊ alba vel deargentatum.

¶ Opatio lampadis ⁊ mirabil' quā qs tenuerit
nō cessat pedere dōec dimiserit eā. accipe sangui
nez testudinis exicca ipsum in pāno lini. ⁊ fac ex
ipso liciniuz ⁊ illumina ipsuz in lāpade da ipsum
cui;vis ⁊ dic illumina. naz ipe nō cessabit pedere
donec dimiserit illud. ⁊ est mirabile.

¶ Lampas que cuz accēditur in loco ranaꝝ nul
la sonat sed oēs silēnt donec fuerit accensa. acci-
pe pinguedinē cocodrilli ⁊ cōfice ipsaz cum cera
albificata in sole ⁊ fac ex eo liciniū. ⁊ illumia cuz
eo i loco vbi sūt rāe. ⁊ cū viderit istō stati tacebūt.

¶ Lāpas alia cuz accēditur vidēt se inuicez astā-

tes sic̄ imagines ⁊ lapides. accipe ꝯmiat ⁊ tere bn̄. ⁊ accipe pānuȝ funeris ⁊ madefac ip̄m cū pin guedine piscis aut cum oleo sisamino puro pone ipsuȝ in lāpade viridi. ⁊ pōe sup ipsuȝ ex illo me dicamine ꝯtrito rē paruā. ⁊ fit mirabile Liciniū qđ cuȝ accenditur nō cessant saltare: ⁊ gaudere ⁊ īsanire gaudio ⁊ maxime mulieres. ⁊ accipe san- guineȝ leporis ⁊ sanguinē cuiusdā auis q̄ dī So lon. ⁊ assatur turturi ⁊ equale medietatis ei⁹ ex sanguine turturis maris: Infunde ḡ in euȝ licini um, ⁊ illumina cuȝ eo in medio domus in q̄ sunt cātatrices ⁊ puelle. ⁊ est mirabile ⁊ probatum.

¶ Si vis facere ꝙ in stratu hōis appareāt pedi culi scaturiētis vt nō possit hō dormire tunc ꝓij ce in lecto eius pōdus vncie vnius vel medie al cabēgi. ⁊ si acceperis pilos asturis fiet inde licini uȝ ꝙ qn̄ accenditur vidēt se iuicem oēs infirmos ex vehemētia infirmitatis ⁊ extenuationis.

Accipe locustā citrinā ⁊ exicca ip̄aȝ ⁊ tere ⁊ pone in pāno exeqaꝝ ⁊ incēde ipsuȝ oleo sambucio. in q̄cūqȝ loco fueris erit qđ tibi dixi. ⁊ mirabile.

¶ Qn̄ vis vt videaris tot⁹ ignit⁹ a capite vsqȝ ad pedes ⁊ nō ledaris. accipe maluauiscū albū ꝯ fice cū albumine ouoꝝ. deinde line cū eo corpus tuuȝ ⁊ dimitte donec exiccet. ⁊ deinde line te cū alumie. ⁊ postea pulueriza sup illō. sulphur sub tile. inflāmat enīȝ ignis in eo ⁊ nō ledit. ⁊ si facis sup palmā poteris tenere igneȝ sine lesione.

¶ Si vis vt res pijciatur i ignē ⁊ nō cōburatur accipe gluten piscis ptē vnā ⁊ aluminis equale il li pmisceatur totū ⁊ fundat sup ipsuz acetū vini ⁊ cōficiatur cum eo quicquid vis proijce in ignez line cum hoc linimento non comburetur.

¶ Si vis facere 3riū scz imaginez aliquā hois aut alterius ⁊ qñ pōit in aq̄ accēdit ⁊ si extraxeris eā extinguetur. accipe calcē nō extinctā ⁊ pmisce eā cuz aliq̄ntulo cere: ⁊ oleo sisami ⁊ napta. i. terra alba ⁊ sulphure ⁊ fac ex illo imaginem. nam quando tu rorabis aqua accendetur ignis.

¶ Si vis facē vt qñ apis man⁹ tuas sup lāpade extinguat lumē ⁊ qñ claudis eas sup eā accēdit ⁊ nō cessat illud facere. Accipe speciē q̄ d̄r spuma i da tere eā ⁊ deinde cōfice eaz cū aq̄ cāphore ⁊ line cū ea manus tuas deinde api eas in facie lampadis delebitur lumē ei⁹ ⁊ claude ⁊ reaccēditur.

¶ Si vis videre rē submersam et pfundā in nocte ⁊ nō occultetur tibi plusq̄ in die/⁊ legis libros de nocte nigra. Unge faciē tuā cū sanguine vesptilionis. ⁊ erit quod dico. Si vis albificare aliqd suffumiga illud sulphure.

¶ Si vis vt arbor citri pijciat oēs fructus ⁊ cadant Accipe qnqz ptes sulphuris citrini ⁊ qnqz nigri. ⁊ duo albi ⁊ cinabriuz. tere oia ⁊ pmisce ⁊ suffumiga ⁊ cadent omnes fructus ⁊ forte sic est in alijs arboribus.

¶ Si vis statiz iterficere serpētez. accipe ex ari-

stologia rotũda q̃ntuz vis ⁊ tere illã bñ ⁊ accipe ranã siluestrez vel cãpestrez ⁊ ꝯtere ipsaz ⁊ ꝯmi sce eã aristologie. ⁊ põe cuz eo aliq̃d ex incaustro ⁊ scribe cum eo in carta aut aliquod quod plus amas ⁊ proijce ad serpentes.

¶ Si vis portare in manu tua ignẽ vt nõ offen-dat. accipe calcẽ dissolutã cum aq̃ fabaꝝ calida ⁊ aliq̃ntuluz magrẽcul ⁊ aliq̃ntulũ maluauisci. ⁊ ꝑ misce illud cũ eo bñ. deinde line cuz eo palmam tuã ⁊ fac siccari pone in ea ignẽ ⁊ si nocent.

¶ Dicunt pħi calx talc nõ cõburit in igne ⁊ glu ten piscis saluat ab igne ⁊ alumen iamenũ ⁊ san-guis salamãdre ⁊ fuligo furni vel lebetis. qñ igr ex istis oib⁹ aut q̃busdã fit linimentũ nõ offendit ignis albumẽ oui ⁊ maluauiscũ bñt inuamẽtũ i h°

¶ Si vis vt tota dom⁹ appeat plẽa ſpẽtibus. ac cipe de pinguedine serpentis ⁊ paꝝ sal in ea põe ⁊ accipe pãnũ exequiaꝝ ⁊ icide ipsuz in quattuor frustra ⁊ deinde pinguedinez i frustra ⁊ pone ip-sam in oi pãno ⁊ sic facias q̃ttuor licinia ⁊ accẽde ea in q̃ttuor angulis domus cũ oleo sambucino ⁊ in lampade noua ⁊ fiet quod dixi.

¶ Liciniũ qd̃ cũ accẽdit i domo videbis res vo lãtes virides vt passeres ⁊ aues. accipe pãnũ exe qaꝝ recentẽ ⁊ põe i eo cerebꝝ auis ⁊ pẽnas cauđ ci⁹ ⁊ iuoluẽdo fac ex eis liciniũ. ⁊ põe ipz i lãpađ noua viridi accẽde ipaz i domo cũ oleo oliue ⁊ q̃ res erũt i domo fient virides valde ⁊ videbit q̃si

volẽt aues viride ⁊ nigre. Ut dom⁹ videat tota viridis ⁊ plena ſpentib⁹ ⁊ imagibus timoroſis. accipe cutẽ ſpẽtis ⁊ ſãguinẽ alteri⁹ ſpẽtis maſcli ⁊ adipẽ alteri⁹ ſpẽtis ⁊ aggrega illa tria ⁊ põe ea pãno exeqatur ⁊ accẽde ipz i lucerna noua. ¶ Si vis facer cãdelã l' liciniũ q̃ cũ accẽdit agitat ⁊ ãbulat. accipe cutez lupi et cutẽ cãis ⁊ fac ex vtriſqz liciniũ ⁊ accẽde ipz cũ oleo oliue ⁊ ſtati mouebit. ¶ Qñ vis accẽder lucernã ex q̃ valde tiet eã. accipe pãnũ lini nouũ albũ ⁊ fac ex eo liciniũ ⁊ põe i ꝯcauitate ei⁹ cutẽ ſpẽtis ⁊ ſalez groſſũ ⁊ facia ipz oleũ oliue. ⁊ da cui vis ⁊ ſtati cũ accẽderit ipz trepidabit. ⁊ tĩebit valde. ¶ Dicũt phi ꝙ ſinciput ẽ pria ps capitis ⁊ ex ſincipite hoĩs par p⁹ mortẽ gñat vmis cũqz ꝑtereũt ei dies. vij. vmes illi fiũt muſce ⁊ p⁹. xiiij. dies fiẽ dracões magni q̃r vn⁹ ſi momorderit hoĩez moriet ſtatiꝙ ſi tu accepis ex eo ⁊ coxeris illõ cuz oleo ⁊ feceris ex eo cãdelaz i lucernã eris cũ licinio ex panno exeqar videbis ex eo rez magnã ⁊ formas q̃ narrari nõ põt cum tiore forti. ¶ Expimẽtũ mirabile qđ fac hoĩes ire i ignem ſine leſione. vel portare ignem vel ferr ignitũ ſine leſiõe i mãu. Recipe ſuccuz biſmalue ⁊ albumẽ oui ⁊ ſemẽ pſilij ⁊ calcẽ ⁊ puluerizã ⁊ ꝯfice cũ illo albumie oui ſuccuz raffani cõmiſce. ex hac ꝯfectõe illinias corp⁹ tuũ vl' manũ ⁊ dimitte ſiccari. et poſtea iter illieas. et p⁹ hoc poteris audacter ſuſtiner ignẽ ſine nocumento.

¶ Si āt velis vt videat ardere illō linitū aspge
ō sulphur viuo bñ puluerizato et videbit ↄburi
cū accēdet sulphur et nihil ei nocebit. si flāmā cā
dele ꝙ gs tz i māu colophoniā vl picē grecā isuf
flaueris subtilissie tritā mirablr augz ignē ꝛ vsqz
ad domuz porrigit flāmā. Ut ignez illesus pōta
re possis cū aq̄ fabar calida calx dissoluat. et mo
dicuz terre rebee ō missina. postea par maluaui
sci adijcias qbꝰ isil ↄiūctis vl ↄmixtis palmā illi
nias ꝛ ōsiccari pmittas. sic. n. ignē q̄libz illesꝰ pō
tare poteris. ¶ Aquā ardētē sic facias. recipe vi
nuz nigr spissuz potēs et vetꝰ et i vna q̄rta ipius
distēpabis viue calcis sulphuris viui subtilissime
puluerizati tartari de bono vino et sal cōis albi
grossi. pꝰea pōes i cucurbita bñ lutata ꝛ ō suppo
sito alēbico distillabis aq̄z ardētē quā fuat ōbes
i vase vitreo. ¶ Ignē strecū sic facias. recipe sul
phurē viuū tartar sarcocollā picolā sal coctū pe
troleuz ꝛ oleū cōe fac bulire bñ. ꝛ si qd ipōit i eo
accēdit siue lignū siue ferr. ꝛ ñ extiguit nisi vria
aceto vl arena. ¶ Si vis facere ꝙ cesset oē mira
bile respice alias cās scz agētē sufficiēs etiā patiē
tē. qm̄ si vtrqz respicis nō miraberis. qꝛ videbit
tātā aptitudinē eē i vna sufficietia alteriꝰ ꝙ ñ fac
admirari. qñ. n. vides ꝙ aq̄ frigida accēdit ignez
et nō extiguit ipz. si tu respiceres cām agentē mi
rareris semp. qꝛ eēt efficiēs ↄueniēs ad hoc. sed
qñ tu respicis mām illiꝰ effectꝰ. vt puta qꝛ ē calx

⁊ sulphur qđ ē valde inflãmabile. ita ꝙ minimũ agẽs iflãmat ipʒ. tu vides ꝙ nihil est mirabile.
¶ Siľr qñ res aliq̃ si cõburitur igne mirabile ē qñ vna ð causis ispicitur sola. Sʒ qñ scit nã patiē tis aut ðbilitas agẽtis nihil mir. maxia ĝ radix experimtoꝝ nãliũ ē i hᵒ scʒ vt eligãt mãʒ patissimã ad aliqd ⁊ hᵒ debile agẽs aut fortissimũ. ⁊ mate riã valde indispositã: ⁊ faciũt siľr hoĩes aspicere ad illã cãʒ q̃ ñ vidẽt posse illð faceř: ⁊ de illa nihil dicunt: Et tu nota istud ꝙ ƀʒ istuʒ modũ incidit mľtitudo experimtoꝝ mľtoꝝ mirabiliũ: ⁊ ð hoc nar rabo tibi q̃dã istoꝝ vt ꝯfirmeris in ṽtute ꝑdicta ⁊ scias etiã excogitare ingenia experimtoꝝ. Si vis facere carbũculũ vľ rẽ lucentẽ in nocte: recipe no cticľas lucentes q̃ꝑ plimas ⁊ ipsas ꝯtritas põe in ãpulla virea: ⁊ claude in fimo equino calido sepe lias et dimitte morari ꝑ q̃ndeci dies: post ea di stillabis ex eis aquã ꝑ alembicũ: quã repõe i va se de cristallo aut vitro. Tãtaʒ ei ꝑ̃stat claritateʒ ꝙ in loco obscuro q̃libʒ põt legere ⁊ scribeř: q̃dã faciunt hãc aquã ex noticľis: felle testitudis: felle mustele: fele furõis: et cãis aq̃tici sepeliunt i fimo et distillant ex eis aquã. ¶ Aquã ardenteʒ sic fa cias recipe serpentinã quã distillabis ꝑ alẽbicuʒ velut aq̃ ardẽs exhibit: ẽt misce vino aut cui vis et accenditur si aꝓpinquas ei candellã.
¶ Ignis volãs: recipe librã vnã sulphuris libras duas carbonum salicis: libras sex salis petrosi: q̃

tria subtilissime terātur in lapide marmoreo: p⁹ ea aliqd posterius ad libituȝ in tunica de papiro volāti vel tonitruuȝ fatiente ponatur.

¶ Tunica ad volāduȝ dȝ eē lōga gratilis puluere illo optime plena. ad faciendũȝ vo tonitruum breuis grossa et semi plena. ¶ Albert⁹ magn⁹ de secretis nature explicit.

Laus deo. Finis

